

Bestuursakkoord 2022 – 2026

DOS-SB-VVD

Duurzaam bouwen met vertrouwen

Gemeente *Stein*

Bestuursakkoord 2022 - 2026

DOS-SB-VVD

Duurzaam bouwen met vertrouwen

auteurs Diversen
versie 9
datum 6 juli 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **3**

Voorwoord **5**

Ondertekening 7

Globale Portefeuilleverdeling 8

Inleiding **9**

Hoofdstuk 1: Bestuur en Ondersteuning **10**

Bestuur 11

Financiën 11

Personeel, organisatie en dienstverlening 12

Communicatie en inwonersparticipatie 12

Deregulering 13

Belastingbeleid 13

Hoofstuk 2: Veiligheid **14**

Openbare orde en veiligheid 15

Hoofdstuk 3: Verkeer, vervoer en waterstaat **16**

Verkeer en mobiliteit 17

Hoofdstuk 4: Economie **19**

Economie 20

Gerichte ondersteuning voor de sterk geraakte sectoren 20

Focus op economisch profiel 21

Dienstverlening ondernemers 21

Ondernemersfonds 21

Hoofdstuk 5: Onderwijs **22**

Onderwijs 23

Trendbreuk ook in Stein 23

Peuterprogramma en VVE 24

Hoofdstuk 6: Sport, Cultuur en Recreatie **25**

Sport 26

Cultureel erfgoed, Recreatie en Toerisme 26

Kunst- en Cultuurbeleid 2023-2027 28

Verenigingen en evenementen 28

Subsidiebeleid 28

Hoofdstuk 7: Sociaal Domein 30
Sociaal Domein 31
Participatie 32
Stimuleren burgerkracht 33
Ouderenbeleid 34
Jeugd- en jongerenbeleid 35
Inclusieve samenleving 35
Mantelzorg 35
Nieuwkomers 36
Hoofdstuk 8: Volksgezondheid en Milieu 37
Volksgezondheid 38
Duurzaamheid 38
Van Afval naar grondstof 39
Hoofdstuk 9: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing 40
Wonen 41
Wonen en zorg 42
Bramert Noord (fase 2) 42
Accommodaties en gebouwenbeheer 42
Gebiedsgewijze aanpak 43
Herstel oude dorpskernen 43
Omgevingswet, omgevingskwaliteit en ruimtelijke ordening 43
Buitengebied 44
Hoofdstuk 10: Financiële Paragraaf 45
Financiële doorrekening 46
Bijlage 1 Overzicht financiën 47

Voorwoord

Na de verkiezingen van maart 2022 heeft DOS als grootste politieke partij het initiatief mogen nemen om te komen tot een coalitie in de gemeente Stein voor de bestuursperiode 2022 - 2026.
Tijdens een periode van meerdere informatiegesprekken bleek dat de partijen Steins Belang, VVD en DOS samen een coalitie konden en wilden vormen. Deze partijen hebben dan ook deelgenomen aan de verdere onderhandelingen die hebben geleid tot een concept coalitieakkoord en tot de voordracht van wethouders.

De coalitiepartijen zijn gedurende het proces uitvoerig in de gelegenheid gesteld om de voor hun belangrijke programmapunten in te brengen. Basis was daarbij het coalitieakkoord 2018-2022. Wij stellen nu vast dat de partijen op alle ingebrachte punten overeenstemming hebben bereikt.

Op diverse onderdelen zoals wonen, duurzaamheid en het sociaal domein zijn accenten gelegd en vindt intensivering van beleid plaats.

Zo wordt de komende periode versneld gewerkt aan het realiseren van geschikte woningen voor zowel starters, jongeren als ouderen. Daarnaast willen de partijen een energiebesparingsfonds oprichten als aanvulling op het al bestaande gemeentelijke zonnepanelenproject waar inwoners, ook de inwoners met een smalle beurs, een beroep op kunnen doen om hun woning te verduurzamen.

In het sociaal domein wordt naast een strakkere sturing op kostenbeheersing ook geïnvesteerd (ouderenbeleid, armoedebeleid, jeugd- en jongeren beleid en mantelzorg) door het opzetten van extra pilotprojecten en te experimenteren met vernieuwende concepten om de groeiende problematiek het hoofd te kunnen bieden.

Ook in de fysieke infrastructuur wordt extra geïnvesteerd door de lange termijn maatregelen van de verkeersarrangementen planmatig in 15 jaar weg te zetten en gebiedsgerichte aanpakken te versnellen. Het voornemen is om in deze bestuursperiode twee scholen vanuit het integraal huisvestingsplan te vernieuwen. De middelen voor de vervangende nieuwbouw van de noodlokalen van SG Groenewald en de nieuwbouw/verbouw van OBS De Maaskei in Urmond zijn opgenomen in de financiële paragraaf.

Een ander speerpunt is het doorzetten van de in de vorige bestuursperiode ingeslagen weg op het gebied van recreatie en toerisme.

Vanuit een in te stellen coronaherstelfonds zullen ondernemers, verenigingen en instellingen worden ondersteund. Een omscholingsfonds moet ervoor zorgen dat inwoners die op dit moment minder kansrijk zijn op de arbeidsmarkt worden omgeschoold naar beroepen waar grote schaarste is. De stimuleringsregeling eigen kracht, die onze verenigingen extra ondersteunt bij hun activiteiten, krijgt een structureel karakter.

Ook op het gebied van openbare orde en veiligheid zal met projecten extra worden ingezet om zaken als drugscriminaliteit, jeugdoverlast en illegale dumpingen aan te pakken. Maar ook aan de preventieve kant wordt gekeken hoe we inwoners meer met elkaar kunnen verbinden, door een start te maken met de invoering van het zogenaamde IJslands Model.

Het coalitieprogramma is uiteraard financieel doorgerekend. Een financiële paragraaf is bijgevoegd.

Tijdens de periode waarin de gesprekken over de totstandkoming van dit akkoord hebben plaatsgevonden, is regelmatig overleg geweest met de burgemeester. De coalitiepartijen wensen te benadrukken dat zij dit overleg als constructief en plezierig ervaren hebben.

Wij danken bovendien de griffier en het ambtelijke begeleidingsteam coalitieakkoord voor de zeer waardevolle adviezen gedurende het proces. Zij stonden steeds paraat en kwamen, waar nodig, snel in actie.

Tussen de partijen is ook een akkoord bereikt over de formatieomvang en de kandidaat wethouders voor het nieuw te vormen college. De wethouders Danny Hendrix, Joep Ummels en Natascha Wingelaar (DOS) en Gina van Mulken (Steins Belang) keren terug in het nieuwe college. Frank Dassen zal worden voorgedragen als wethouder voor de VVD. Samen met Joep Ummels zal Frank Dassen de portefeuille Sociaal Domein voor zijn rekening gaan nemen. Een portefeuille waar grote uitdagingen liggen zowel op financieel maar ook op sociaal maatschappelijk vlak. Daarnaast worden grote uitdagingen voorzien op het gebied van duurzaamheid en wonen. Dat alles maakt dat wordt voorgesteld om de huidige formatieomvang van 4,2 fte te handhaven.

De afgelopen bestuursperiode hebben we als gemeente veel bereikt. Daarnaast is door de raad veel werk gemaakt van de bestuurscultuur in de gemeente Stein. We hebben met zijn allen de focus steeds meer gericht op wat wel mogelijk is in plaats van wat niet mogelijk is. Het coalitieakkoord willen we daarom ook graag aanbieden aan de gehele gemeenteraad. Alle fracties kunnen in een raadsconferentie nog suggesties doen en aanvulling aanreiken om op basis van een inhoudelijke dialoog met elkaar te komen tot een breed gedragen stuk dat als basis kan dienen voor de begroting 2023. Daarmee willen de coalitiepartijen recht doen aan goede voorstellen van partijen die niet in de coalitie zijn vertegenwoordigd. Het is dan ook een handreiking en een oproep aan alle partijen om hiereen bijdrage aan te leveren. .

Danny Hendrix
Formateur

Ondertekening

Julie Meijers (DOS)

Paul Alberti (DOS)

Manon Wenmeker (DOS)

Guus Peters (DOS)

Sam Janssen (DOS)

Maurice Gransier (DOS)

Paul Thomassen (DOS)

Meddy Goossens (DOS)

Irma Janssen (DOS)

Danny Hendrix (DOS)

Natascha Wingelaar (DOS)

Joep Ummels (DOS)

Gina van Mulken (SB)

Noud Claessens (SB)

John Cleuters (SB)

Frank Dassen (VVD)

Semna Rouschop (VVD)

Globale Portefeuilleverdeling

De partijen DOS, SB en VVD zijn de onderstaande portefeuilleverdeling globaal overeengekomen. De beoogde formatie-omvang zal door de gemeenteraad worden vastgesteld. De definitieve portefeuilleverdeling zal worden besloten in het zogenaamde constitutioneel beraad, zijnde de eerstvolgende collegevergadering na benoeming van de nieuwe wethouders.

Danny Hendrix (DOS) (1,0 fte)
Wethouder Fysieke Leefomgeving
1ste Loco Burgemeester
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
Waterbeheer en -veiligheid
Verkeer en Mobiliteit
Afval en Reiniging
Beheer Openbare Ruimte
Algemene Dienst en Wijkgericht Werken
Vergunningen Toezicht en Handhaving
Grootschalige Projecten
Gebiedsgerichte Aanpak
Implementatie Omgevingswet
Vastgoed en Grondbeleid
Woonwagenzaken (onderdeel wonen)
Het Groene Net

Natascha Wingelaar (DOS) (0,85 fte)
Wethouder Middelen en Economie
Financiën
Deelnemingen en Aandeelhouderschappen (exclusief Steinerbos)
Personeel en Organisatie
Economische zaken en Werkgelegenheid
Publiekszaken en Dienstverlening
Inkoopbeleid
Inclusieve Samenleving (coördinerend)

Joep Ummels (DOS) (0,85 fte)
Wethouder jongeren, onderwijs en verenigingen
Onderwijs, VVE en Peuteropvang
Accommodaties (beleid en beheer)
Subsidies en Evenementenbeleid
Jeugdzorg, Jeugd en Jongerenbeleid
Facilitaire zaken, ICT en informatiebeveiliging
Grootschalige Projecten (2de portefeuillehouder)
Volksgezondheid en GGD
Vrijwilligersbeleid, Doelgroepenvervoer

Frank Dassen (VVD) (0,6 fte)
Wethouder Sociaal Domein
Coördinerend 3 Decentralisaties / GRIP SD
Arbeidsmarktbeleid, Participatie en Vidar
WMO, Ouderenbeleid, Mantelzorgbeleid
Armoedebeleid
DOP's (beleid en uitvoering), Eigen Kracht

Gina van Mulken (SB) (0,9 fte)
Wethouder Duurzaamheid, Sport, Cultuur, Recreatie en Toerisme
Duurzaamheid (inclusief RES, exclusiefHet Groene Net)
Sport (beleid inclusief beheer buitensportaccommodaties)
Kunst en Cultuur, Musea, Bibliotheekwerk en Cultureel Erfgoed
Groenstructuurvisie, Natuur- en Landschapsprojecten
Rivierpark Maasvallei
Recreatie en Toerisme (inclusief Steinerbos)

Inleiding

Dit bestuursakkoord omschrijft de ambities van de partijen DOS, Steins Belang en VVD voor de komende vier jaar en geeft daarnaast een doorkijk naar de periode daarna.

In de diverse hoofdstukken komen de belangrijkste thema's aan de orde. Het gaat voornamelijk om nieuw beleid en accenten. Bestaand beleid is behoudens enkele uitzonderingen, niet opgenomen.

Voor de indeling van de hoofdstukken is aansluiting gezocht bij de in het Besluit Begroting en Verantwoording opgenomen taakvelden.

Hoofdstuk 1:
Bestuur en Ondersteuning

Bestuur

De coalitiepartijen vinden dat de zelfstandigheid van de gemeente Stein als absolute prioriteit geldt voor nu én op lange termijn. De coalitiepartijen spreken zich echter ook uit om bestaande samenwerkingen (sub)-regionaal en grensoverschrijdend te versterken en daar waar mogelijk te intensiveren. De ambtelijke organisatie moet in staat worden gesteld een kwalitatief goede dienstverlening aan inwoners, instellingen en bedrijven te leveren. Wij als coalitiepartijen moeten dus waarborgen dat de organisatie over voldoende capaciteiten en faciliteiten beschikt om zodoende het huidige kwaliteitsniveau te waarborgen en waar nodig aan te passen en te verbeteren.

Daarnaast moeten er budgetten beschikbaar zijn om te blijven investeren in (bestuurs)cultuur, voor de gemeenteraad, het college, maar ook de ambtelijke organisatie.

Financiën

De gemeente Stein is gebaat bij een gezonde financiële huishouding. Het is een gemeente waar belastinggeld zuinig, zinnig en transparant wordt besteed. Zo houden we de toekomst betaalbaar en comfortabel in een zelfstandige gemeente Stein. Dit niet alleen voor de huidige, maar ook voor toekomstige inwoners.

We gaan daarom in onze begroting uit van een goede balans tussen inkomsten en uitgaven. In het geval van financiële meevallers moet worden gekeken waar het verstandig is om te sparen en waar geld uitgegeven kan worden aan (nieuw) beleid. De kerntakendiscussie blijft hierbij van belang in verband met de veranderende uitdagingen die op ons afkomen, onder andere op het gebied van het Sociaal Domein, ICT, Duurzaamheid en de Omgevingswet

Bij gemeentelijke projecten zal worden bezien of gewerkt kan worden met terugverdienmodellen (revolving funds). Een revolving fund neemt een plek in tussen subsidies en private investeringen en kan worden ingezet bij maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen die voor private partijen in eerste instantie niet interessant lijken, maar maatschappelijk van betekenis zijn. De besteding van het geld moet zorgen voor revenuen. Voorbeelden hiervan zijn duurzaamheidsprojecten of investeringen in herbestemming van gebouwen.

De algemene reserve vormt de spaarpot van de gemeente. Daar waar onttrekkingen uit de algemene reserve aan de orde zijn, worden hierbij de richtlijnen gehanteerd zoals die zijn opgenomen in de recentelijk door de gemeenteraad vastgestelde “Nota Reserves en Voorzieningen”, maar ook de door de provincie Limburg opgestelde handreiking “Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten”.

Ten aanzien van het weerstandsvermogen wordt voorgesteld een weerstandsratio van 2 (uitstekend) als minimum aan te houden. Dat betekent dat jaarlijks bij de vaststelling van de begroting op basis van de inschatting van de risico’s de benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend en dat de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (hoogte algemene reserve inclusief begrotingsruimte en post onvoorzien) en de benodigde weerstandscapaciteit altijd groter dan 2 moet zijn.

De transformatie van het sociaal domein (Wmo, Participatiewet en Jeugdwet) is in volle gang. De (financiële) risico’s blijven hoog en op onderdelen lastig in te schatten. De inwoners die een beroep doen op deze regelingen moeten goed en op maat worden ondersteund. De coalitie blijft zich inzetten om de kosten in het Sociaal Domein beheersbaar te houden.

In het geval dat binnen een taakveld een tekort optreedt, wordt een plan van aanpak opgesteld om de oorzaak van het tekort inzichtelijk te maken en waar mogelijk te beheersen. Hiermee wordt voorkomen dat het uitvoeringsbudget van een ander taakveld wordt “uitgehold” en de kwaliteit van de ondersteuning daardoor in de knel komt.

Onttrekkingen mogen gedaan worden aan de reserve 3D, mits deze bijdragen aan kostenverlaging en in lijn liggen met de door de provincie Limburg opgestelde handreiking “Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten”. En investeringen zijn die kostenverlagingen met zich meebrengen of worden besteed aan zichtbare en belangrijke doelen binnen het sociaal domein. We volgen hier de lijn zoals omschreven in de recentelijk door de gemeenteraad vastgestelde “Nota Reserves en Voorzieningen”.

Personeel, organisatie en dienstverlening

Door vergrijzing van het ambtelijk apparaat verlaten oudere, ervaren medewerkers de gemeentelijke organisatie. Dat is een landelijke trend die ook voor Stein geldt. De gemeente Stein moet ervoor zorgen dat Stein zich nog beter als aantrekkelijke werkgever gaat onderscheiden van omliggende gemeenten. Het is zaak om jonge, goed opgeleide medewerkers aan te trekken en voor langere tijd te behouden. Alleen zo kan de gemeente Stein de uitdagingen van de komende jaren aan. De organisatie dient hiervoor een plan van aanpak te maken, waarbij de functiewaardering van specifieke functies alsmede secundaire arbeidsvoorwaarden (meer generiek) onder de loep worden genomen. De gemeente Stein biedt verder stage- en werkervaringsplekken aan in het kader van ruimte voor ontwikkeling.

In de komende periode wordt daarnaast een proces doorlopen om tot een doorontwikkeling van de organisatie te komen. Dit gebeurt vanuit de visie: welke organisatie willen we zijn en wat is er nodig om de toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden. Om de doorontwikkeling van de organisatie te kunnen invoeren en implementeren, wordt tot en met 2025 (eindtermijn implementatie van de nieuwe visie op de organisatie) een jaarlijks doorontwikkelbudget opgenomen.

In het kader van de bedrijfsprocessen wordt gekeken naar optimalisaties. Dit is een continu proces en maakt standaard onderdeel uit van de jaarplannen.

Communicatie en inwonersparticipatie

Coalitiepartijen willen graag een herijking van de visie op communicatie. De verwachting is dat de ambities op het gebied van communicatie niet gelijklopen met de beschikbare formatie. Hiervoor worden extra middelen opgenomen in de financiële paragraaf. In deze bestuursperiode dient ook aandacht te komen voor raadscommunicatie.

In de afgelopen periode is veel aandacht geschonken aan de optimalisatie van de interne en externe communicatie. Zo is een nieuwe “look en feel” geïmplementeerd, is het klachten- en meldingensysteem geoptimaliseerd en heeft de interactieve beleidsvorming een ontwikkeling doorgemaakt. Hier ligt een duidelijke verbinding met de dienstverlening naar onze inwoners, bedrijven en instellingen. In de komende periode dient dit verder opgepakt en te worden doorontwikkeld. Binnen alle afdelingen wordt een inventarisatie gedaan naar de communicatie van de gemeente naar onze inwoners en bedrijven. Uitgangspunt bij de communicatie (in alle vormen) is het gebruiken van voor iedereen begrijpelijk taal.

Van groot belang is dat iedere inwoner van Stein op de hoogte wordt gesteld van nieuwe ontwikkelingen of van wijzigingen in het beleid of van besluitvorming die hem of haar raakt.
De Omgevingswet opent straks de wettelijke deuren voor actieve participatie bij alle ontwikkelingen in de eigen omgeving. Sociale media en moderne communicatietechnieken maken het mogelijk om iedereen te bereiken. Daarnaast moeten echter ook de traditionele communicatiemiddelen niet worden vergeten. Vooral om ook de oudere inwoners te bereiken en te betrekken.

Door de gemeenteraad is participatiebeleid vastgesteld dat invulling geeft aan de wijze waarop participatie bij initiatieven in het fysieke domein zou moeten plaatsvinden. Coalitiepartijen vinden dat dit een goed kader vormt voor verdere doorontwikkeling, ook op andere beleidsterreinen. We streven daarbij naar vernieuwende concepten en willen daarom graag gaan experimenteren met inwonersraadplegingen

waarbij voor een breder maatschappelijk vraagstuk als bijvoorbeeld het sociaal domein of duurzaamheid gewerkt wordt met een inwonerspanel dat door loting wordt geselecteerd.

Deregulering

Deze coalitie zet in op extra deregulering over alle beleidsvelden. Regels moeten eenvoudiger worden en overbodige regels dienen te worden geschrapt. Doorlooptijden van vergunning- en subsidieaanvragen moeten worden geoptimaliseerd en procedures moeten eenvoudiger worden waar dat kan.

Belastingbeleid

De gemeente Stein staat er op financieel gebied prima voor en dat willen wij zo houden. Dat geeft ons vertrouwen en zekerheid voor de toekomst. Lonen en uitkeringen van de meeste inwoners van Stein stijgen nauwelijks of niet, maar de kosten van het levensonderhoud stijgen schrikbarend.
Vooral inwoners met een smallere beurs hebben daar het meeste last van. De coalitie vindt dat de rioolheffing en afvalstoffenheffing kostendekkend dienen te zijn en eventuele meevallers moeten worden ingezet om het heffingstarief te verlagen. Daarom streeft de coalitie ernaar de belastingdruk in onze gemeente, zo laag mogelijk te houden, dit in lijn met het vastgestelde Belastingbeleidsplan.

In de toekomst krijgen gemeenten meer eigen mogelijkheden om belasting te heffen. Ook dan streven we naar lage en eerlijke lasten en zal nadrukkelijk worden gekeken naar afschaffing van de hondenbelasting. We bevriezen de hoogte van de hondenbelasting voor de komende jaren en bezien in aanloop naar de begroting 2023-2026 de structurele ruimte in 2026 en bepalen op basis daarvan of verlaging of afschaffing van de hondenbelasting definitief aan de orde is.

Hoofstuk 2: Veiligheid

Openbare orde en veiligheid

Stein is een gemeente waar iedereen vrij moet kunnen zijn. Een van de belangrijkste voorwaarden voor deze vrijheid is veiligheid.

Stein is een relatief veilige gemeente. Toch geven inwoners regelmatig aan dat zij zich onveilig voelen. We gaan de komende bestuursperiode aandacht besteden aan de bestrijding van dit onveiligheidsgevoel. Veiligheid is daarin een gezamenlijke inspanning, waarbij we als gemeente samen met inwoners kijken waar de urgentie het hoogst is en zo optimaal werken aan een veilige leefomgeving.

Het maken en uitvoeren van buurtveiligheidsplannen samen met buurtbewoners, ondernemers en andere mogelijke belanghebbenden zien we als een wijze om dit vanuit eigen kracht samen met inwoners te realiseren. Alvorens deze inwonerparticipatie te kunnen opstarten gaan we eerst een inventarisatie maken van de huidige situatie, een zogenaamde nulmeting. Ook deze nulmeting is mede gebaseerd op input van inwoners.

We streven naar maximale aandacht voor het tegengaan van overlast in de woon- en leefomgeving. Als het gaat om overlastgevende jongeren staat preventie voorop. Hierbij kan de inzet van BOA's met een jeugdcertificaat een belangrijke rol spelen. In de komende periode zal worden onderzocht in hoeverre het IJslands preventiemodel (het IJslandse preventiemodel is een aanpak gebaseerd op wetenschappelijke inzichten om middelengebruik door jongeren te voorkomen en welbevinden onder jongeren te verbeteren) een bijdrage kan leveren aan de bestrijding van de problematiek.

Daar waar we voor handhaving afhankelijk zijn van de politie zullen we ernaar streven dat er voor Stein in het op te stellen Regionaal Beleidsplan politie de juiste prioriteiten en capaciteiten naar voren komen.

Hierbij is een hardere aanpak van het gebruik van drugs in de openbare ruimte één van de gewenste prioriteiten. Adhoc, actieve handhaving zou hier een mogelijkheid kunnen bieden. De overlast door activiteiten van drugsdealers moet daarbij met de hoogst mogelijke prioriteit worden aangepakt. Middels een nog uit te werken pilotprogramma wordt bekeken wat de meest effectieve methode is om deze problematiek aan te pakken.

We optimaliseren de bestuursrechtelijke instrumenten en leggen slimme, effectieve combinaties tussen bestuursrecht en strafrecht om een vuist te maken tegen (ondermijnende) criminaliteit. In dit kader hebben we ook bijzondere aandacht voor cybercriminaliteit. Vroege signalering en onderzoek naar ondermijning moeten daarbij een preventieve werking hebben. Ook is een goed bereikbare en herkenbare wijkagent een belangrijke schakel alsmede het meldpunt Meld Misdaad Anoniem.

Deze zaken vragen extra politiecapaciteit. We blijven daarom de regionale lobby voor structurele uitbreiding van meer politiecapaciteit voor Zuid-Limburg ondersteunen, mede omdat drugsoverlast en (ondermijnende) criminaliteit voor ons als grensgemeente een grote impact hebben.

Er is de afgelopen periode met succes gebruik gemaakt van mobiel cameratoezicht. Dit middel zetten we de komende jaren nog efficiënter en doelgerichter in. Inwoners en ondernemers gaan we daarom meer betrekken bij de inzet van cameratoezicht. Hierbij zijn de uitkomsten van de nulmeting rondom de bestrijding van het onveiligheidsgevoel en communicatie over inzet en regels van cameratoezicht naar inwoners essentiële zaken

We werken samen met onze inwoners en stakeholders aan een programma om de overlast door vuurwerk te verminderen.

Hoofdstuk 3: Verkeer, vervoer en waterstaat

Verkeer en mobiliteit

Stein is een bedrijvige gemeente, die liggend aan autowegen, spoor en Julianakanaal goed bereikbaar is. De bereikbaarheid van onze haven en industrieterreinen zijn van groot belang om onze sterke economische positie te behouden. Om die situatie ook op langere termijn te kunnen garanderen blijven investeringen op het gebied van (verbetering van) infrastructuur noodzakelijk. We investeren daarom in rotondes rond het bedrijventerrein in Elsloo en de bereikbaarheid van Station Beek-Elsloo en het creëren van een snelfietsroute langs ons hoofdroutenetwerk.

Bij een eventuele doorontwikkeling van de Brightlands Chemelot Campus op het voormalige Lexhy-terrein, investeren wij samen met de regio in een Randweg Bramert Noord waardoor ons lokale wegennet wordt ontzien. We gaan daarbij uit van externe financiering (Provincie/Rijk/Regio).

In navolging van andere gemeenten doen we onderzoek naar het terugbrengen van de snelheid in doorgaande straten, waarbij 30 km/uur, bij herinrichtingen en daar waar dat met het beoogde verkeersaanbod kan, het uitgangspunt wordt. Daar waar dat kan, wordt parkeren in de openbare ruimte minder dominant en krijgt bij een herinrichting groen en verblijfsfunctie voorrang boven blik. Bij de herinrichting van het Dorine Verschureplein gaan we deze opgave, als onderdeel van een bredere ruimtelijke ontwikkeling, samen met omwonenden en bedrijven aan.

De gemeente Stein behoort tot een van de meest verkeersveilige gemeenten van Limburg (bron: waarstaatjegemeente.nl). Dat komt doordat we de afgelopen jaren samen met onze inwoners volop gewerkt hebben aan de verkeersarrangementen. Deze verkeersarrangementen geven voor onze gehele gemeente aan wat de grootste knelpunten en verbeterpunten zijn. De uitvoeringsplannen voor de lange termijn worden de komende jaren programmatisch weggezet in een investeringsplan voor de komende 15 jaar. Het spreekt voor zich dat werkzaamheden in de openbare ruimte op goede manier op elkaar worden afgestemd en dat de communicatie hierover aan de maat is.

Stein profileert zich steeds meer als fiets- en wandelgemeente. Daarbij hoort een nieuwe visie op de inrichting voor de fietser en wandelaar. In de komende periode zullen wij ons inzetten voor het inrichten van een aantal woongebieden en wegen waarbij de automobilist “te gast” is. Het wonen en leven in een prettige en veilige omgeving staat daarbij centraal en is leidend. Bovendien kijken we naar een betere scheiding tussen utilitair en recreatief fietsverkeer en wielrenners maar ook tussen voetgangers en fietsers, bijvoorbeeld door fietspaden aan de zijkant te voorzien van wandelstroken, het creëren van “trage paadjes” of het aangeven van gemarkeerde routes voor mountainbikers. Om een aantal van de hierboven genoemde knelpunten op te lossen, werken we aan een nieuwe visie voor de inrichting van de openbare ruimte voor fietsers en wandelaars, met een concreet uitvoeringsprogramma.

Het onderhoud van de openbare ruimte blijft een aandachtspunt. De door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsnormen worden gehandhaafd met meer aandacht voor het toezicht op de werkzaamheden en het halen van de normen, waarbij bijzondere aandacht is voor de kwaliteit van trottoirs, fietspaden en voldoende zicht bij kruispunten en rotondes. Dorpsschouwen met onze inwoners worden in elke kern opgepakt om een goed beeld te houden. In samenspraak met onze inwoners zal het klachten- en meldingensysteem worden geoptimaliseerd. In deze bestuursperiode worden herstel werkzaamheden uitgevoerd aan de Meerser Eindstraat en de Kerkstraat zoals in de dorpsschouw van deze kern is aangegeven.

Onze gemeente wordt ingeklemd door Rijkswegen, de Maas, spoorlijn en het Julianakanaal. Dat maakt dat wij als gemeente de nodige geluid- en fijnstofoverlast hebben. Rijkswaterstaat is daarom een belangrijke partner voor ons. Aandachtspunt daarbij is dat verwachtingen van onze inwoners niet gelijklopen met datgene waar wij als gemeente over gaan en waar Rijkswaterstaat over zou moeten gaan. Onderhoud van jaagpaden maar ook bruggen en viaducten laten te wensen over. We blijven aandringen op het nemen van verantwoordelijkheid en het helder communiceren hierover. In de

gemeentebegroting 2022-2025 is voor het jaar 2025 een investering opgenomen voor het opknappen van de jaagpaden. Wij verwachten in de begroting 2023-2026 een nadere beschouwing van het jaar van investeren waarbij enerzijds de nadruk ligt op vervroeging maar tevens integraal wordt gekeken naar de jaagpadenstructuur, met bijzondere aandacht voor het tracé Berg aan de Maas – Urmond. Ten aanzien van de brug over het Julianakanaal in Urmond, die in 2025 moet zijn opgeknapt, zijn wij voorstander van een aanpak met een zo kort mogelijke volledige afsluiting met zo min mogelijk hinder voor onze inwoners.

Verkeersveiligheid is iets wat ons allemaal aan gaat. Landbouwvoertuigen vragen hierbij om extra aandacht. Binnen de wettelijke mogelijkheden houden we bij herinrichtingen rekening met geschiktheid voor landbouwvoertuigen.

We hebben ook extra aandacht voor te hard rijden in de woonkernen. Het inzetten van maatregelen om positieve gedragsverandering bij structureel te hard rijden op plekken te bewerkstelligen worden bekeken.

Hoofdstuk 4: Economie

Economie

Naast de grote gevolgen voor de volksgezondheid en ons dagelijks leven, heeft de coronacrisis ook een enorme impact op de wereldeconomie en daaruit voortvloeiend, op onze lokale economie.
Het kabinet heeft miljarden beschikbaar gesteld om ontslagen en faillissementen te voorkomen.
De bijdrage die lokale overheden hieraan kunnen leveren is bescheiden. Toch is de gemeente Stein meteen in actie gekomen en heeft een breed pakket aan lokale maatregelen geïntroduceerd.
Daarnaast wordt het economisch beleid bijgesteld. Hoewel op dit moment alles in het teken staat van de ergste schade voorkomen, pleit de coalitie voor een herijking van het economisch beleid, dat gericht is op de middellange termijn en waarbij de focus ligt op de veranderende sociaaleconomische vraagstukken.

Gerichte ondersteuning voor de sterk geraakte sectoren

Aangezien niet alle sectoren even hard getroffen worden door de coronacrisis, pleit de coalitie voor lokaal maatwerk. Concreet betekent dit dat de sectoren horeca, (niet dagelijkse) retail, leisure en cultuur lokaal maatwerk wordt geboden dat inspeelt op de behoeften van deze sterk geraakte sectoren. Om dit te realiseren is optimaal accountmanagement en dienstverlening voor bedrijven en lokale ondernemers van belang. Bij het herijken van het economisch beleidsplan moet worden onderzocht hoe de extra middelen die wij van het Rijk hebben ontvangen, volledig bij de doelgroepen terecht komen waarvoor de middelen beschikbaar zijn gesteld. Hierbij kan gedacht worden aan een noodfonds. De exacte invulling van dit noodfonds is afhankelijk van de wensen die vanuit de geraakte sector worden aangedragen. Daar waar immateriële steun bijvoorbeeld in de vorm van terrassenbeleid, promotie van lokaal ondernemerschap of versterken van inkoop bij lokale bedrijven mogelijk is, zullen wij daarop inzetten.

Arbeidsmarktbeleid

De coalitie is voorstander van het opstellen van concreet lokaal arbeidsmarktbeleid. Hierbij worden initiatieven die vraag en aanbod in een snel veranderende arbeidsmarkt bij elkaar brengen, gestimuleerd en gefaciliteerd. Samen met debedrijvencontactfunctionaris , de beleidsmedewerker economie, VIDAR en het lokale bedrijfsleven worden meer initiatieven ontplooid om zoveel mogelijk mensen aan een baan te helpen. Hierbij geeft de gemeente het goede voorbeeld door garantiebanen/beschut werk in te blijven vullen en werkervaringsplekken zoals bijvoorbeeld in het project Stein Schoon, te blijven faciliteren en waar nodig uit te breiden.

Inspelen op ruimtelijk-economisch gevolgen van veranderende marktvraag is essentieel. De niet-dagelijkse detailhandel, horeca en cultuurfuncties hebben het zwaar te verduren in de huidige situatie. De retail stond al onder druk en dit kan leiden tot leegstand in onze kernen. De gemeente houdt de situatie nauwlettend in de gaten. We investeren in ruimtelijke kwaliteit, zoeken oplossingen voor leegstand, in samenwerking met het lokale bedrijfsleven, inwoners en verenigingen. Wellicht is een lokale uitwerking van de Detailhandelsvisie Westelijke Mijnstreek hiervoor noodzakelijk.

Verduurzaming van de economie

De coronacrisis kan ervoor zorgen dat bedrijven/ondernemers, door afgenomen investeringsruimte, voorgenomen duurzaamheidsinvesteringen uitstellen. Dit is een risico en moet meegenomen worden worden in het economisch beleid van de gemeente Stein. De gemeente moet blijven inzetten op het faciliteren van ondernemers op dit gebied. De coalitie vindt het van groot belang dat de ingezette weg nu wordt doorgezet en waar nodig verder wordt uitgebreid. Economie en bedrijvigheid lijken soms te conflicteren met een gezond woon- en leefklimaat. Er zal voortdurend aandacht zijn voor een gezond evenwicht tussen de groei van bedrijvigheid en de effecten die dit kan hebben, bijvoorbeeld op het gebied van geluid, fijnstof en overige milieu- en omgevingsaspecten.

Focus op economisch profiel

De focus moet liggen op het economisch profiel van Stein om vanuit die focus de juiste keuzes te maken: waar gaan we voor en waar gaan we niet voor? Vanuit dat perspectief versterken we de positie van Stein in regionaal verband en dragen we bij aan een gunstig ondernemers-en dus vestigingsklimaat. Inmiddels is duidelijk dat de diversiteit aan ondernemerschap in de gemeente Stein door ondernemers gezien wordt als meerwaarde en dat hierdoor de risico's beter verspreid zijn.

Dienstverlening ondernemers

Door vroegtijdige afstemming van alle topics van ondernemers binnen de gemeentelijke organisatie komen we tot een eenduidige en efficiënte samenwerking met ondernemers. Korte en open lijnen voor lokale ondernemers van en naar de gemeente moeten gehandhaafd blijven. De functie van de bedrijvencontactfunctionaris is daarbij een spilfunctie. De bedrijvencontactfunctionaris stemt af met ondernemers, maar ook met een bedrijventeam waarin ambtenaren uit de relevante taakvelden zaken op elkaar afstemmen. Daarnaast speelt de bedrijvencontactfunctionaris een belangrijke rol bij zowel duidelijke communicatie met ondernemers als bij het vroegtijdig in beeld brengen van wensen en verwachtingen. Hierbij dient de insteek gericht te zijn op kansen en mogelijkheden, waarbij van nee tenzij, naar ja mits voorop staat. Bijvoorbeeld als het gaat om uitbreiding of verplaatsing van ondernemingen, maar ook bij het organiseren van evenementen voor en door ondernemers.
Formele verzoeken en aanvragen van lokale ondernemers voor vergunningen, die nodig zijn voor uitbreiding of wijziging van bedrijfsactiviteiten, moeten met de grootste aandacht en zorgvuldigheid binnen de wettelijke termijn worden afgehandeld.

Ondernemersfonds

Samen met het bestuur van het Ondernemersfonds moet geëvalueerd worden hoe dit fonds in de toekomst meer kan betekenen voor Ondernemend Stein. Bij voorkeur wordt dit fonds dan ook voortgezet. Het is van start gegaan midden in de coronacrisis en heeft dan ook nog geen kans gehad om zich te ontwikkelen. Dat het Ondernemersfonds nut heeft, bewijst de introductie van de Steinse cadeaucard.

Concrete actiepunten:

- uitvoering geven aan dynamische uitvoeringsagenda als onderdeel van het nieuwe economisch beleidsplan;
- zowel de positie van de Steinse ondernemers als de gemeente t.o.v. de Brightlands Chemelot Campus te versterken en meer te verbinden;
- kleinschalige economische initiatieven voor dagelijkse voorzieningen in de kleinere kernen mogelijk te maken conform de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg en de Transformatievisie Wonen Westelijke Mijnstreek;
- het onderwijs, zowel primair als voortgezet te verbinden met ondernemend Stein;
- een gezonde balans tussen economische groei en leefbaarheid bewaken;
- lokaal arbeidsmarktbeleid opstellen.

Hoofdstuk 5: Onderwijs

Onderwijs

Stein beschikt over een uniek onderwijsaanbod. In onze gemeente sluit de voor-school (peuteropvang en VVE) naadloos aan op primair onderwijs en vervolgens secundair onderwijs. De doorgaande lijn is zodoende van 0 tot en met 18 goed geborgd. De coalitie stelt zich ten doel het onderwijs, als belangrijke pijler onder de leefbaarheid, middels de plannen in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) de komende jaren te versterken en te verduurzamen. Goed onderwijs maken wij immers samen, met ouders, verzorgers, voorliggend veld, kindpartners en schoolbestuur.

Zoals bekend zal het IHP, welke door de raad in 2021 vastgesteld is, als leidraad fungeren voor de ontwikkelingen op onderwijsgebied de komende jaren. De gemeente gaat als verantwoordelijke voor onderwijshuisvesting alleen over de gebouwen welke aan de scholenkoepel ter beschikking zijn gesteld voor onderwijs, maar kan vanuit die positie een goede rol spelen als het gaat om spreiding en bereikbaarheid van scholen. Deze rol zullen wij dan ook actief blijven spelen.

Hoewel Kindante verantwoordelijk is voor de onderwijsinhoudelijke concepten is het onze visie om de komende bestuursperiode 2022-2026 samen plannen te ontwikkelen voor de doorontwikkeling van (Integrale) Kindcentra binnen onze gemeente. Omwille van de veranderende vorm en inhoud van het onderwijs is een eigentijds, flexibel en duurzaam onderkomen daarbij noodzakelijk. Het streven blijft om onderwijs zoveel mogelijk dichtbij te organiseren, zodat ook de leefbaarheid in de kernen gewaarborgd blijft.

Het IHP kent een uitvoeringsagenda, waaraan geen tijdsplan is gekoppeld. Het eerste project, de uitbreiding van SG Groenewald, wordt middels een businesscase doorgerekend. De coalitie stelt zich als doel deze businesscase in het eerste jaar in de raad te brengen om zodoende de vaart in het project te houden. Het succes van SG Groenewald mag er immers niet toe leiden dat leerlingen in een te krappe school blijven zitten.

Verder willen wij in de bestuursperiode 2022-2026 het eerstvolgende project uit het IHP opstarten namelijk De Maaskei in Urmond. Voor de overige projecten zal een langjarig investeringsprogramma worden opgezet waarbij beschikbaarheid van middelen noodzakelijk is. Daarbij merken wij op dat vanwege de veranderde dynamiek in onze gemeente, het verstandig is te bezien hoe BS Kerensheide zich ontwikkeld ten opzichte van De Maaskei en De Triviant. Alle projecten zullen via door middel van een businesscase aan de raad worden voorgelegd, zodat de raad in maximale zin is geïnformeerd over de kosten en gedegen afwegingen kan maken voor de toekomst van deze gebouwen. Deze projecten zullen, samen met de in de toekomst nog op te pakken projecten, deel uit gaan maken van een bredere projectenkalender. Op deze manier willen we de raad inzicht verschaffen in de algehele financiële consequenties van investeringsopgaven en keuzes. Voorafgaand aan de investeringsbeslissing maken we sluitende afspraken met het schoolbestuur over het maximaal aantal toe te laten kinderen.

Los van het IHP loopt ook de verbouwing van de Avonturijn nog. De coalitie wil dat er vaart wordt gemaakt met de uitvoering van de verbouwing, zodat deze school in Berg aan de Maas snel weer aan de maat is.

Trendbreuk ook in Stein

Naast facilitering van het onderwijs is een gezonde leef- en leeromgeving belangrijk. Het programma trendbreuk is erop gericht om meer kinderen gezond en kansrijk te laten opgroeien, door middel van het programma kansrijke start kan hieraan een invulling worden gegeven. Voor basisscholen valt te denken aan de Gezonde Bassischool van de Toekomst, meer buiten bewegen, aandacht voor en het stimuleren van gezond eten op school. Binnen het voortgezet onderwijs is er onder andere aandacht voor ondersteuning van kwetsbare leerlingen die dreigen uit te vallen. We blijven inzetten op het programma trendbreuk, zodat kinderen in Stein zonder achterstand kunnen ontwikkelen en opgroeien.

Peuterprogramma en VVE

Elk kind verdient de kans op een goede start in zijn of haar leven. Om dat te bewerkstelligen zet de gemeente Stein in op het verbeteren van de doorgaande leerlijn van -9 maanden tot ruim na de 18e verjaardag. Met partners uit het veld, denk aan de GGD, de kindpartners, zorginstellingen en scholenkoepels, werken we gezamenlijk binnen ons "lokaal integraal jeugdbeleid". Peuteropvang en vroeg- en voorschoolse educatie (VVE) maakt hier een belangrijk onderdeel van uit.

Voor de vroegsignalering zijn het consultatiebureau en vervolgens de peutervoorzieningen met hun VVE-programma's, om mogelijke achterstanden aan te pakken, de geëigende plek. Goede en gerichte voorschoolse educatie leidt ertoe dat kinderen beter voorbereid aan school beginnen en in hun hele verdere schoolloopbaan minder problemen ervaren. Hierbij is het dan ook belangrijk dat er een goede samenwerking is tussen de VVE-aanbieders, het onderwijs en andere kindpartners. De gemeente speelt hierin een verbindende en faciliterende rol. De afgelopen jaren hebben wij die rol met verve opgepakt en zijn we een voorbeeld voor veel gemeenten als het gaat om integraal jeugdbeleid.
Het is van groot belang om de ontwikkeling van kinderen te (blijven) volgen. Dit geldt voor risico's op achterstanden maar ook voor talenten, want wij willen positief jeugdbeleid tot stand brengen.
De coalitie vindt het belangrijk dat er een gemeenschappelijk doel is, namelijk dat elk kind zich op een goede manier op zijn of haar eigen tempo kan ontwikkelen. VVE is hierbij een belangrijk instrument. De afgelopen jaren is het VVE-aanbod verruimt van 10-12 uur naar 16 uur per week per kind. Ondanks dat dit een ingrijpende wijziging was, is het door alle betrokken partijen met succes ingevoerd. Op alle VVE-locaties in onze gemeente wordt zodoende nu 16 uur aanbod gerealiseerd.

Met succes hebben we op regionaal niveau afspraken kunnen maken waardoor ouders niet meer hoeven te "shoppen" voor het meest aantrekkelijke aanbod. Tevens krijgen kindpartners te maken met uniforme regels en bedragen. We zullen ons blijven inspannen om dit regionaal goed af te stemmen.

In de nabije toekomst zijn er plannen om de Kinderopvangtoeslag af te schaffen. De landelijke overheid is voornemens om kinderopvangorganisaties rechtstreeks te financieren waardoor ouders niet meer de dupe worden van het systeem en kunnen vertrouwen op kinderopvang zonder risico's en zonder gedoe. Wij juichen dat toe! Eerst wil de Rijksoverheid de kosten voor kinderopvang middels toeslagen (voor werkende ouders) tot 95% gaan subsidiëren, en op de lange termijn de opvang zelfs helemaal gratis maken. Dit is een waardevolle eerste stap maar tegelijkertijd zien wij ook twee grote kanttekeningen. Ten eerste omdat ook kinderen van niet-werkende ouders recht hebben op ontwikkelingskansen en de kinderopvang juíst voor kinderen van niet-werkende ouders het verschil kan maken en ontwikkelingskansen kan verbeteren! Het is essentieel voor de kinderen én de samenleving van de toekomst dat álle kinderen van 0 tot 13 jaar toegang krijgen en samen kunnen opgroeien. We zijn daarom ook blij dat er geen knip is gemaakt tussen 0-4 jaar en 4-13 jaar. Maar wel willen we ons hard maken voor een uitbreiding naar de niet-werkende ouders en een oplossing voor de laagste inkomensgroepen. Ten tweede omdat deze eerste stap heel nadelig uitpakt voor de laagste inkomensgroepen. Zij betalen nu maximaal 4% en straks 5%, dus juist deze meest kwetsbare groep gaat erop achteruit. Dit bevordert de kansenongelijkheid van kinderen en dat vinden wij een zorgwekkende ontwikkeling. Wij zullen en moeten hier oog voor blijven houden en oplossingsgericht handelen.

Door bovenstaande verwachten we dat de kinderopvang een flinke groei zal doormaken. Immers, werkende ouders zullen sneller hun kinderen bij de opvang aanmelden. Omdat kinderopvang geen overheidstaak is, is de gemeente niet primair verantwoordelijk voor huisvesting. Echter zullen wij in het kader van de doorgaande lijn, met het oog op de ontwikkelingen, wel in direct contact blijven met zowel kindpartners als onderwijs om gezamenlijk uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Hierbij is het uitgangspunt dat een oneerlijke concurrentiepositie ten opzichte van de particuliere kinderopvang (inclusief gastoudergezinnen) waar mogelijk voorkomen moet worden.

Hoofdstuk 6: Sport, Cultuur en Recreatie

Sport

Steeds meer mensen zijn te dik. Ze eten anders dan vroeger en bewegen minder. Bewezen is dat inactiviteit een risicofactor is bij volksziekten zoals diabetes, obesitas of hoge bloeddruk. Daarom is een half uur matig bewegen per dag noodzakelijk. We stimuleren al op allerlei manieren de deelname aan sport door het subsidiëren van verenigingen en het faciliteren en exploiteren van sportaccommodaties. Hiermee bereiken we echter niet iedereen.

Hoe meer inwoners we kunnen laten bewegen, hoe minder aanspraak wordt gemaakt op bijvoorbeeld voorzieningen in het sociaal domein. Op langere termijn is er bovendien een positief effect op de gezondheid van onze inwoners. In navolging op het Nationaal Sportakkoord is daarom het Sportakkoord Stein opgesteld. De ambities zijn uitgewerkt in concrete acties waar sport- en beweegaanbieders en organisaties mee aan de slag gaan. Wij onderschrijven deze ambities en willen hier de komende periode uitvoering aan geven.

Wij gunnen alle inwoners van Stein een gelukkig en gezond leven. Sport en bewegen speelt hier een belangrijke rol in. Iedereen moet kunnen sporten en bewegen. Dat is het hoofddoel van het Sportakkoord Stein. Sporten en bewegen op eigen niveau en wat op dat moment past in iemands leven. Dat kan presteren, genieten of ontspannen zijn, maar ook ontmoeten, gezelligheid, uitdaging of gezondheid. Dit Sportakkoord speelt niet alleen in op sport. Er is een nadrukkelijke link gelegd met bewegen en (positieve) gezondheid. Dit wordt op een integrale manier bekeken, waardoor er een samenhang tussen de ambities en acties bestaat. Daarom spreken we van een gezond Sport- en Beweegakkoord.

We streven naar een kwalitatief en passend aanbod wat voor iedereen toegankelijk is. Voor onze kinderen en jongeren, maar ook voor kwetsbare doelgroepen zoals senioren, inwoners met een beperking of inwoners met een laag inkomen. Iedereen moet kunnen bewegen en sporten. Onze vitale sport- en beweegaanbieders werken samen om dit mogelijk te maken. Tevens nodigt onze openbare ruimte uit om te sporten en bewegen en biedt daarom een gezonde ruimte. Een eerste combinatie van sporttoestellen wordt binnenkort in de openbare ruimte geplaatst. Blijkt dit succesvol te zijn, dan worden meerdere toestellen overwogen. Het huidige aanbod aan schoolzwemmen blijft gehandhaafd.

Speelruimtebeleid

De coalitiepartners willen in de bestuursperiode 2022-2026 ruime aandacht voor de speelgelegenheden voor, vooral, de jongste inwoners tot ongeveer 12 jaar van onze gemeente. Voldoende beweging is erg belangrijk in de ontwikkeling van het kind en dat willen wij op een verantwoorde manier bevorderen. Wij willen een evaluatie van het huidige vastgestelde beleid en in integrale kijk met onze inwoners, de buurtverenigingen en speeltuinbeheerders op het huidige en toekomstige jeugdspeeltuinenbeleid. Diverse scenario’s zullen worden uitgewerkt om zodoende verantwoorde keuzes te maken om Stein één van de meest kindvriendelijke woongemeente te maken. Liefst zien wij geen van de bestaande speelgelegenheden in onze gemeente verdwijnen.

Cultureel erfgoed, Recreatie en Toerisme

Stein heeft een groot aantal plekken en objecten die ook door mensen van buiten de gemeente bezocht worden om drie hoofdredenen: recreatie, educatie en stilte. De coalitie vindt het belangrijk om deze toeristische en recreatieve mogelijkheden samen met ondernemers verder te ontwikkelen. Het uitbouwen en vervolgens goed onderhouden van een netwerk van fiets- en wandelpaden biedt daarbij in belangrijke mate ondersteuning. Door verbindingen te leggen tussen waterrecreatie, natuurrecreatie, cultuurhistorie/musea, wandelen en fietsen met horeca ontstaan nieuwe kansen.

Stein herbergt in elke kern belangrijke gebouwen of natuur- en landschapselementen die behoren tot het culturele erfgoed van onze gemeente. In het kader van het genoemde toeristische perspectief, moeten deze behouden blijven en verder worden ontwikkeld. Een goed voorbeeld hiervan is het doorontwikkelen van de gebiedsvisie van Vrijheid Urmond. Concreet moet onderzocht worden of en hoe de historische havenplaats in Oud-Urmond kan worden hersteld.

We willen graag de historische bouwkraan in de haven van Stein als erfgoed behouden voor onze gemeente mits dit kan binnen aanvaardbare maatschappelijke kosten.

Van belang hierbij is ook dat de samenwerking tussen de verschillende organisaties die zich in de gemeente met (immaterieel) erfgoed bezighouden, wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. Op die manier kunnen de parels van Stein met elkaar worden verbonden en hebben we iets te bieden. Een bijzonder aspect hierbij is dat ook voor de eigen inwoners duidelijk moet zijn wat de waarde en uniciteit van deze parels is. Eind 2022 loopt het huidige toeristische beleid af. In het nieuwe toeristische beleid worden de punten zoals hieronder omschreven meegenomen.

Deze coalitie wil vol inzetten op de mogelijkheden die Rivierpark Maasvallei ons biedt. Het realiseren van een fiets- en voetgangersbrug over de Maas bij Meers blijft nog steeds ons streven maar als dat niet zou lukken, zouden we moeten inzetten op een extra veerpontje.

Concrete actiepunten:

- het in samenspraak met nabijgelegen ondernemers aanleggen van oplaadpunten voor elektrische fietsen;
- daar waar ondernemers met nieuwe mooie plannen komen die Stein nog aantrekkelijker maken voor eigen inwoners en toeristen, willen we die steunen door middel van de huidige subsidieregeling die we willen continueren en faciliteren;
- Rivierenpark Maasvallei ontwikkelt zich steeds verder als een van de meest mooie recreatieve gebieden van ons land. Wandel en fietsroutes kunnen nog verder geoptimaliseerd worden en dienen vooral ook onderhouden te worden;
- de aanleg van een mountainbikeroute in Stein;
- de samenwerking met het Middengebied die we uiteindelijk over heel Zuid-Limburg willen uitrollen zou in deze periode zijn verdere uitwerking moeten krijgen, evenals de uitvoering van de vastgestelde Zuid-Limburgse Visie Vrijetijdseconomie 2030;
- verbindingen leggen tussen waterrecreatie, natuurrecreatie, cultuurhistorie/musea, wandelen en fietsen;
- behouden en versterken van gebouwen en landschapselementen in het kader van het erfgoedproject door continuering van de erfgoedsubsidie;
- toeristische promotie van onze gemeente;
- meerjarig uitvoeringsprogramma toeristische visie waarin de toeristische infrastructuur verder wordt uitgebouwd en doorontwikkeld (uitvoeringsprogramma 2.0.)~~;~~
- renovatie van de fietscrossbaan in het Heidekamppark.

Voor alle bovengenoemde zaken wordt een budget Recreatie en Toerisme en Cultureel Erfgoed vrijgemaakt waarbij op basis van een uitgewerkt plan, zodat ook daadwerkelijk uitvoering kan worden gegeven aan deze ambities.

Voor de implementatie van het uitvoeringsprogramma van de Toeristische Visie wordt een extra structureel werkbudget beschikbaar gesteld.

Kunst- en Cultuurbeleid 2023-2027

Het Kunst- en Cultuurbeleid is niet meer geactualiseerd sinds 2010. Onze wens en behoefte is een volwaardig Kunst- en Cultuurbeleid inclusief meerjarige begroting die past bij de ambities, wensen en behoeften van Stein en bijdraagt aan de unieke identiteit. Het nieuwe beleid schetst een visie voor de gemeente Stein op kunst een cultuur en geeft duidelijk inzicht in de prioritering voor de periode 2023 - 2027. Er wordt inzichtelijk gemaakt wat het huidige aanbod precies inhoudt en waarin nog voorzieningen ontbreken of hoe voorzieningen efficiënter en doelgerichter (op basis van behoeften) zouden moeten worden ingericht. Het Kunst- en Cultuurbeleid wordt opgesteld in samenwerking met het veld en betrokken partijen in de gemeente Stein.

Verenigingen en evenementen

Het verenigingsleven is een evident sociaal bindingsmiddel in de gemeente Stein. Verenigingen zien zich echter steeds vaker geconfronteerd met een tekort aan vrijwilligers, toenemende regelgeving en dalende ledenaantallen. Een tendens die de leefbaarheid en sociale cohesie onder druk zet. De gemeente moet een sterk faciliterende rol blijven spelen bij het ontplooien en in stand houden van het verenigingsleven. In 2022 dienen de problemen en uitdagingen van onze verenigingen in kaart te worden gebracht en er zullen passende oplossingen gevonden moeten worden om het culturele en verengingsleven te “boosteren”. De evaluaties moeten leiden tot verbetering van de subsidies waar nodig.

Om verenigingen beter van dienst te kunnen zijn is er sinds 2018 een verenigingsadviseur in dienst genomen. Deze fungeert als vraagbaak bij tal van zaken. Zodoende kunnen verenigingen en instellingen terecht voor advies en ondersteuning voor het aanvragen van subsidie voor tal van activiteiten en evenementen. Te denken valt aan:

- vergunningsaanvragen;
- accommodaties (b.v. paracommercieel beleid mogelijkheden, beheer/onderhoud);
- subsidiebeleid en regelingen ook provinciaal en landelijk (niet uitvoerend, alleen adviserend);
- vrijwilligersbeleid;
- algehele ondersteuning (ambtelijk, Participatiebedrijf).

In de komende bestuursperiode moet de verenigingsadviseur een nog prominentere rol krijgen zodat verenigingen nog sneller en beter geholpen worden. Niet alleen de samenwerking met maar ook tussen verenigingen en organisaties moeten worden gestimuleerd.
We willen dit bewerkstelligen door goed te luisteren naar de behoefte van verenigingen en vervolgens onze verenigingsadviseur in positie te brengen om via netwerksturing vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Speciale aandacht dient uit te gaan naar de organisaties die zich inzetten voor de kwetsbare doelgroepen, zoals instanties en vrijwilligers die zich inzetten voor de ziekenzorg of voor mensen met een beperking, of die bewegingsprogramma’s voor ouderen stimuleren.

De gemeente Stein moet zich verder uitbouwen en versterken als evenementengemeente. Om die reden hebben we in de vorige bestuursperiode het evenementenbudget verhoogd, waarbij zowel bestaande als nieuwe initiatieven worden ondersteund. Met name kleinschalige activiteiten, die toch een verbindende rol in onze samenleving spelen, kunnen zonder al te veel regelingen worden opgezet.

Subsidiebeleid

In 2022 zal een begin worden gemaakt met de herijking van ons subsidiebeleid. In de afgelopen periode zijn we begonnen met het subsidiëren op basis van “output”. Dat wil zeggen, hoe meer een vereniging of instantie bijdraagt aan onze samenleving, middels het organiseren van activiteiten of het binden van mensen, hoe hoger hun potentieel subsidiebedrag is.

We zijn ook van mening dat het loont om te blijven investeren in ons verenigingsleven om op die manier de kosten van (onder meer) het sociaal domein te beperken. Activiteiten die voor doelgroepen worden georganiseerd door instanties als de Zonnebloem, de GGD, DOP's of andere verenigingen, hoeven niet meer door zorgprofessionals gedaan te worden. Op deze manier snijdt het mes aan twee kanten, aangezien de sociale cohesie wordt vergroot en de kosten worden verlaagd.

Middels een goed, herijkt, subsidiebeleid willen we ook een strategisch doel bereiken. Door met name evenementensubsidies gerichter in te zetten kan de gemeente Stein haar wens om het toerisme te stimuleren kracht bij zetten. Dat mag echter niet ten koste gaan van evenementen die vooral gericht zijn op de lokale bevolking en vaak vanwege hun traditie van grote maatschappelijke waarde zijn.

Hoofdstuk 7: Sociaal Domein

Sociaal Domein

De gemeente Stein is een sociale gemeente, waarin inwoners betrokken zijn bij en voor elkaar . Of ze nu jong of oud zijn, iedereen moet mee kunnen doen in onze samenleving waarin meedoen de norm is. We stimuleren en faciliteren dit en waar nodig ondersteunen we inwoners die daarbij hulp nodig hebben. Het uitgangspunt hierbij is in eerste instantie de eigen kracht van de inwoner om samen te werken aan het verbeteren van zijn of haar zelfredzaamheid daar waar dat mogelijk is.

Voor inwoners die zorg of ondersteuning nodig hebben, bieden we een vangnet. Hierbij zetten we in op vroegtijdige signalering, om zoveel als mogelijk te voorkomen dat de zorgvraag groter wordt.
We bieden zorg dichtbij de inwoners, preventief en waarbij maatwerk in de zorgvraag vooropstaat en waarbij we de kosten binnen het sociaal domein beheersbaar houden. De bijdrage van de vrijwilligers, DOP's en verenigingen samen met professionele partners zijn hierin essentieel.

In het sociaal domein werken we wijkgericht met extra aandacht voor werk, eenzaamheid, armoede, vergrijzing, ouderen en onze jeugd. We zorgen voor diversiteit in voorzieningen voor kinderen, jongeren, volwassen en senioren en het ondersteunen van het bestaande netwerk van sociale en maatschappelijke voorzieningen.

De door de raad reeds ingezette beheersmaatregelen "Grip op Sociaal Domein" worden voortgezet, dit om de kosten binnen het sociaal domein in control te houden. Hierbij is het van essentieel belang dat het door de raad gewenste financieel dashboard dan ook in 2022 beschikbaar moet komen.

We blijven hierbij de zorg kritisch beoordelen op nut en noodzaak en zetten in op zelfredzaamheid, ook wanneer het budget toereikend is. We gaan samen met de klantmanagers het proces steeds verder optimaliseren om steeds (beter) de juiste zorg in te zetten. Hierbij zetten wij de beschikbare middelen in het sociaal domein zo optimaal mogelijk in, zodat alle inwoners die (ter)echte zorg nodig hebben, die ook krijgen. Dit met als belangrijkste doel om de kosten beheersbaar te houden, zodat de echte zorg beschikbaar en betaalbaar blijft en daarmee de Wmo en Jeugdzorg toekomstbestendig kan blijven.

De coalitie wil het liefst voorkomen dat jongeren jeugdzorg nodig hebben. We zetten daarom in op armoedebestrijding bij jongeren, goed beschikbaar onderwijs en een goede gezondheidszorg om zo veel mogelijk te voorkomen dat jongeren jeugdzorg nodig hebben. We zetten daarnaast in op één regisseur per gezin en voorkomen meerdere aanspreekpunten. Het moet voor gezinnen laagdrempelig zijn om hulp en advies te vragen. Het inzetten op een effectieve samenwerking tussen zorgverleners die echt de kern van het probleem kunnen aanpakken moet worden bevorderd. Zeker als er in een gezin meerdere problemen spelen, is samenwerking tussen verschillende instanties cruciaal om de juiste zorg op maat te bieden. Hierbij zetten we binnen de wettelijke regels in om de administratieve werkdruk te verminderen.
De coalitie ondersteunt het initiatief van "het vergeten kind" dat de gesloten jeugdzorg op deze manier moet stoppen. Door het kinderprogramma kunnen kwetsbare kinderen weer even 'gewoon' kind zijn in een omgeving waarin zij zich kunnen ontwikkelen.

Leerlingenvervoer moet, indien van toepassing, een onderdeel worden van het keukentafelgesprek bij de indicering van jeugdzorg. Daarbij wordt het belang van het kind voorop geplaatst, ook als het gaat om bijvoorbeeld maximale reistijden.

Net als vele andere gemeenten hebben we ook in Stein te maken met tekorten op jeugdzorg.
Ondanks dat er vanuit het Rijk meer budget is toegezegd voor jeugdzorg moeten we sturen of het budget passend en doelmatig wordt uitgegeven. Dit gaan we doen door slim gebruik van data.

Met zorgaanbieders maken we gerichte afspraken om her-instromers maximaal te voorkomen.
Binnen de Wmo zetten we goede en betaalbare zorg centraal om zorgbehoevende inwoners zo lang mogelijk zelfstandig te laten functioneren. Hierbij zijn snelle acceptatie en doorlooptijden van Wmo-

aanvragen essentieel. We onderzoeken of het mogelijk is, daar waar de zorgvraag zeer evident is, of dit met een omgekeerde toetsing kan, waarbij de gemeente eerst de hulp biedt die nodig is en pas later alle juridische controles uitvoert.

Als gemeente moeten we een actieve rol spelen om instanties zoals energiebedrijven, woningcorporaties, banken en de Belastingdienst hun verantwoordelijkheid te laten nemen om problematische schulden vroegtijdig te signaleren en de schuldhulpverlening in te schakelen. Vroegsignalering moet daarbij leiden tot vroegtijdig acteren waarbij onze inzet is om samen met ketenpartners te zorgen dat schulden minimaal blijven en de problematiek vroegtijdig wordt aangepakt. Onze beleidsregels zullen in dit kader opnieuw tegen het licht worden gehouden.

Daarnaast gaan we nog meer inzetten op preventieve middelen om armoede en de bijbehorende gevolgen te voorkomen. Voorbeelden hiervan zijn onder andere:

- inzet op voorlichting, ook op scholen, over bewust omgaan met geld;
- het intensiveren van samenwerking met partners als huisartsen en scholen;
- meer maatwerk in schuldhulpverlening en focus op wat iemand nodig heeft om uit schulden en armoede te komen;
- meer focus op aanpak van “erfelijke armoede”.

Participatie

Stein geeft samen met de gemeenten Sittard-Geleen en Beek, inhoud aan het arbeidsmarktbeleid voor onze inwoners. Kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt moet grote aandacht blijven krijgen. In samenwerking met Vidar (het Participatiebedrijf) en Werkservicepunt Westelijke Mijnstreek staat een loket open voor inwoners die ondersteuning op het gebied van werk en inkomen zoeken. De ontwikkelingen bij Vidar blijven wij nauwlettend volgen en ondersteunen. Veranderingen in het beleid van de Rijksoverheid hebben ook onze aandacht.

Het hebben van (betaald) werk is voor inwoners die nog kunnen werken de basis om te participeren. De kosten voor de ondersteuning zijn in dit domein hoog. We zullen dus kritisch moeten blijven monitoren of een verdere verbeterslag mogelijk is. Als hier een verbetering op kan worden gemaakt, dan legt dit een mooie basis voor de financiële toekomst van onze gemeente en daarmee voor onze inwoners. Een van de voorbeelden waar wij graag meer focus op willen leggen is kijken naar mogelijkheden op het gebied van bijstandsgerechtigden. Elke kleine stap vooruit is een verbetering ten opzichte van de huidige (financiële) situatie. Hierbij willen we kijken naar zowel instroom als uitstroom van het huidige bestand. Voor mensen die hulp nodig hebben en de kloof naar betaald werk te overbruggen, zetten we in op re-integratie instrumenten. Het aanbieden van re-integratiemogelijkheden is wat ons betreft niet vrijblijvend. Iedere bijstandsgerechtigde is daarin verplicht om bepaalde stappen te doorlopen. Voor mensen in een (bijstand)uitkering geldt dat het vinden van werk het hoogste doel is.

Door het opstellen van een lokaal arbeidsmarktbeleid worden initiatieven die vraag en aanbod in de arbeidsmarkt bij elkaar brengt, gestimuleerd en gefaciliteerd. Dit lokale arbeidsmarktbeleid is kaderstellend voor het Participatiebedrijf en andere betrokken instanties, passend binnen de regionale kaders zoals afgesproken met de gemeenten Sittard-Geleen en Beek.

Bij re-integratietrajecten staat de mensontwikkeling voorop middels een integrale aanpak op basis van maatwerk en niet wat iemand aan activiteit doet. Het doel is om mensen zo snel en zo veel mogelijk te laten uitstromen naar regulier werk. Daarom richten we ons hierbij op iemands talenten en mogelijkheden en hoe dit aansluit op de vraag op de arbeidsmarkt. Het aanboren en benutten van arbeidsmarktpotentie bij elk individu staat daarbij voorop.

We richten het re-integratiebeleid dus nog meer op het matchen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Het gaat daarbij om afstemming, beleidsontwikkeling en samenwerking met andere overheden, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven op lokaal, regionaal en provinciaal niveau. Hierbij kijken we ook naar de kansen van grensoverschrijdende werkgelegenheid.

Het aanpakken van betaald werk is niet vrijblijvend. Als fulltime werk niet mogelijk is, stimuleren we de mogelijkheden voor parttime inkomsten. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, zorgen we voor begeleiding naar beschut werk, leerwerkplekken en vrijwilligerswerk. We zijn voorstander om mensen met een uitkering activiteiten te laten verrichten die bijdragen aan en van nut zijn voor de kwaliteit van de leefomgeving. Als een bijstandsgerechtigde vrijwilligerswerk verricht, bewaken we of die inzet niet leidt tot verdringing van betaald werk.

Een succesvolle re-integratie en uitstroom is afhankelijk van de samenwerking met werkgevers. Het Participatiebedrijf Westelijke Mijnstreek “Vidar” en doorontwikkeling hiervan vervult daarin een cruciale rol evenals het Werkservicepunt Westelijke Mijnstreek, de bedrijvencontactfunctionaris en de beleidsmedewerker economie.

We willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan. De coalitie wil voor een substantieel deel (gedacht wordt aan 15-20% van het huidig bestand, peildatum 1 juni 2022) van uitkeringsgerechtigden welke doorstroommogelijkheden hebben, een uitstroom realiseren. We nemen een beperkt deel van de beoogde realisatie mee als financiële taakstelling.

In sectoren als techniek en zorg zijn de komende jaren veel arbeidskrachten nodig. Als gemeente Stein kunnen wij ook een rol spelen in het faciliteren van bedrijven en instellingen die een antwoord bieden op dit vraagstuk, bijvoorbeeld door het promoten van een BeroepsBegeleidendeLeerweg (BBL-studie). Daarnaast gaan we onderzoeken onder welke voorwaarden en in samenwerking met onderwijsinstellingen een financiële bonus van € 2.500,- beschikbaar gesteld kan worden voor inwoners die zich vanuit een uitkering willen omscholen naar werk in sectoren met een groot tekort aan arbeidskrachten.

Werken moet altijd lonen. Wanneer iemand van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat deze inwoner er in inkomen op vooruit gaat. Regels die dit in de weg staan schaffen we indien mogelijk af. Zo voorkomen we een nieuwe armoedeval. We realiseren ons daarbij dat armoedeval vooral wordt beïnvloed door het gevoerde rijksbeleid.

Stimuleren burgerkracht

Vrijwilligers zijn de smeerolie van de samenleving. Het beleid richt zich dan ook op het faciliteren en aanmoedigen van vrijwilligerswerk. We willen inzetten om inwoners te laten zien dat ook maar het kleinste uurtje vrijwilligerswerk, of die paar hulpstukken die een vrijwilliger iemand aanreikt, een enorm verschil kunnen maken, zowel voor de hulpbehoevende als ook voor de algehele samenleving.

Deze eigen kracht zit onder andere veelal bij verenigingen. Initiatieven binnen onze gemeente, of dit nu verenigingen, platformen of stichtingen zijn, moeten ondersteund worden. Als het gaat om naweeën van corona, ledenuitbreiding, of het levensvatbaar houden van een vereniging of stichting. Op meerdere vlakken kan dit ook voor de gemeente in de breedste zin het verschil maken. Vitaliteit van inwoners, doorbreken van eenzaamheidspatronen maar ook inclusie zijn allemaal voorbeelden van onderwerpen die een actieve ondersteuning van deze initiatieven in de hand helpen.

De huidige pilot stimuleren burgerkracht zal hiervoor structureel opgenomen gaan worden in de begroting.

Ouderenbeleid

We hechten grote waarde aan een ouderenvriendelijk beleid. Een ouderenvriendelijke gemeente is nooit af en zal zichzelf moeten blijven vernieuwen. Ouderenbeleid op de gebieden wonen, zorg en welzijn moet in ontwikkeling blijven.

Gelet op de toenemende vergrijzing inventariseren we wat er op dit moment in de gemeente Stein onder de noemer van ouderenbeleid geldt en zorgen we voor integrale kaderstelling in de vorm van ouderenbeleid, die we interactief met de doelgroep tot stand brengen. Interactie blijft ook de inzet bij de uitvoering van dat integrale beleidskader. Vereenzaming, ouderenmishandeling en ontspoorde mantelzorg maken deel uit van het integrale beleidskader.

We onderzoeken de mogelijkheid van de vestiging van hoogwaardige woon-zorg-complexen (alternatieve woonconcepten zoals bijvoorbeeld buurtzorghuis, Kangaroewoning, tandemhuis) in Stein en steunen daarbij de synergie die kan ontstaan door de functie van leegstaande gebouwen al dan niet in het kader van burgerinitiatieven voor dat doel te wijzigen.

In het licht van onze ambitie om hoogwaardige woon-zorg-complexen in/ten behoeve van Stein te realiseren, willen wij voorkomen, c.q. veranderen dat inwoners die al jaren lief en leed delen vanwege opname in een verpleeginrichting van elkaar worden gescheiden. Wij streven ernaar in samenwerking met de zorgpartners en woningcorporaties om het probleem op te lossen van de gescheiden huisvesting op afstand van elkaar.

In de openbare ruimte zoeken we naar voldoende parkeerruimte voor hulpverleners waar dat vanwege de concentratie van ouderenhuisvesting wenselijk is. We zetten in op voldoende passende huisvesting voor senioren, zowel in de sociale huursector als in de particuliere koopsector.

De gemeente blijft burgerinitiatieven via de aanpak vanuit de DOPs stimuleren en ondersteunen, ook richting de in onze gemeente actieve seniorenverenigingen zoals b.v. de Katholieke Bond voor Ouderen (KBO) en de Zonnebloem afdeling Stein.

We onderzoeken de technische ontwikkelingen op het gebied van zorg aan huis om (langer) thuis wonen in de vertrouwde omgeving mogelijk te maken en/of te verbeteren.

Daarnaast brengen we vereenzaming (van ouderen) in kaart en we gaan vereenzaming tegen. Verwijzing is hierbij een belangrijk fenomeen. Signalen van burgers, praktijkondersteuners, postbezorgers en buurtbewoners worden ingezet om vereenzaming (vroegtijdig) te signaleren. Vervolgens stellen betrokkenen, gemeente en eventueel buurtcentrum samen een doeltreffende receptuur voor inclusie samen, waarbij maatwerk voorop staat.

We blijven betaalbare vervoersvoorzieningen zoals de wensauto’s, het vervoer van deur tot deur door de Omnibuzz en via de “Voor Elkaar” regeling van Arriva, ondersteunen. Daarbij vinden wij het belangrijk om de regelingen meer te promoten en daarmee de mobiliteit van ouderen en gehandicapten te bevorderen.

Ouderen in onze gemeente dienen actief te worden gewezen op de mogelijkheid om cliëntondersteuning te krijgen bij keukentafelgesprekken, waarbij ook aandacht moet zijn voor de mantelzorger. Belangrijk daarbij is dat de informatievoorziening zowel mondeling als schriftelijk en in voor iedereen begrijpelijke taal moet zijn.

Jeugd- en jongerenbeleid

Jongeren maken de toekomst. We moeten jongeren daarom koesteren want zonder hen is er geen toekomst voor een vitaal en levend Stein. Opgroeien en ontwikkelen is breder dan alleen onderwijs volgen. Succesvolle jongeren voelen zich vaak ook betrokken bij de samenleving waarin ze opgroeien. Een intensief jeugd- en jongerenbeleid kan daartoe bijdragen. Een actief beleid met ruimte voor ontwikkeling kan de Steinse jeugd een goed perspectief geven voor de toekomst. Het bieden van ruimte voor creativiteit en ontplooiingsmogelijkheden voor jongeren is daarbij heel belangrijk.
De coalitie wil daarom deze bestuursperiode inzetten op:

- jongeren actief betrekken bij het jongerenbeleid en ziet hierin een expliciete rol voor bijvoorbeeld de Steinse Jongeren Advies Raad (SJAR). Dit niet alleen als het gaat over onderwerpen als huisvesting en sociaal en maatschappelijk welzijn;
- onderzoeken of het mogelijk is een traject te starten waarbij de jeugd een maatschappelijke rol gaat vervullen in de wijk of omgeving. Van belang hierbij is om dit niet voor jeugdigen te bedenken, maar met jeugdigen. Om de jeugd hierin te stimuleren om te participeren zal er naar een tijdelijke regeling gezocht worden om het lidmaatschap van een vereniging of andersoortige sociaal maatschappelijke instelling aantrekkelijk te maken voor deze jongeren. De in dit ~~bestuursakkoord~~ genoemde € 1.000,- regeling voor verenigingen, zou als mogelijke optie hiervoor door verenigingen gebruikt kunnen worden;
- wij willen jongerenontmoetingsmogelijkheden realiseren waarbij jongeren zich middels activiteiten, dialoog, themadiscussie en allerlei andere activiteiten kunnen ontwikkelen tot inwoners met een eigen visie maar ook met een hoge mate van directe betrokkenheid bij de samenleving. Stimuleren tot deelname, eigen inbreng en het realiseren van eigen initiatieven staan daarbij voorop;
- wij willen graag, via voorlichting, dat voor en door jongeren creatieve maatschappelijke ideeën op het gebied van activiteiten, wonen en werken worden uitgewerkt;
- wij krijgen regelmatig te horen, dat jongeren geen kans krijgen op de woningmarkt in onze gemeente. Coalitiepartijen willen dat er ook, vanuit initiatieven van de jongeren zelf, actief gekeken en wordt gezocht naar oplossingen voor dit probleem. De gemeente moet daarbij een actieve rol blijven vervullen;
- werkervaringsprojecten voor jongeren moeten met kracht gestimuleerd worden;
- er wordt bekeken of de rol zoals die van de sportcoaches uitgebreid kan worden naar andere gebieden, bijvoorbeeld op het gebied van cultuur. Dit om jongeren de kans te bieden om lessen te volgen bij bijvoorbeeld een theaterclub, kunstatelier, muziekvereniging of dansschool.

Inclusieve samenleving

In 2021-2022 mogen wij ons met trots de meest toegankelijke gemeente van Nederland noemen. Dat is, vooral dankzij ons Inclusiepanel, een belangrijke erkenning en mijlpaal in de continue opgave om participatiedrempels in de samenleving te slechten en om ervoor te zorgen dat iedereen in de samenleving kan meedoen. Naast fysieke, sociale en digitale toegankelijkheid betreft dit eveneens arbeid, onderwijs, wonen, goederen en diensten, verkeer en vervoer, zorg, ondersteuning, sport, cultuur en vrijetijdsbesteding. Kortom toegankelijkheid voor iedereen in alle facetten. Een grote gezamenlijke verantwoordelijkheid en wat ons betreft topprioriteit in de komende raadsperiode. Voor de verdere professionalisering en implementatie worden extra middelen beschikbaar gesteld.

Mantelzorg

Mantelzorgers doen naast naastenliefde ontzettend belangrijk en onmisbaar werk. De coalitie wil mantelzorgers ontzorgen. Er moet dus altijd een centrale plek zijn waar mantelzorgers terecht kunnen met vragen en informatie, bijvoorbeeld via het steunpunt mantelzorg. Welzijnsorganisaties onderhouden contact met mantelzorgers om te zorgen voor een goede balans tussen werk/privé en mantelzorgtaken.

Daarbij zetten we ook waar nodig vrijwilligers in en organiseren we respijtzorg om te zorgen dat de mantelzorger in balans blijft. We willen daarnaast voor de mantelzorgers de subsidiemogelijkheden om deel te nemen aan verenigingen of evenementen handhaven en waar nodig uitbouwen. Verder vinden wij dat er bij de keukentafelgesprekken ook aandacht besteedt dient te worden aan de mantelzorger.

We bieden de mantelzorger ondersteuning in de vorm van een inloop-/digitaal loket voor vragen en adviezen, zo (veel) mogelijk aangehaakt op de buurtcentra in de kernen.

De mantelzorger is cruciaal in onze samenleving. Hulp in de toch al stevige belasting van vele mantelzorgers is nodig. Respijtzorg (bijvoorbeeld in de vorm van dagopvang, kortdurend verblijf, maatjeshulp en gratis of goedkope hulp in de huishouding) is een belangrijk instrument om de mantelzorger bij zijn/haar zware zorgtaak te ontlasten en wij zetten hier als coalitie vol op in. Daarnaast willen we specifiek voor de mantelzorgers een regeling treffen als alternatief voor het vouchersysteem huishoudelijke hulp.

We willen samen met SG Groenewald nagaan in hoeverre een maatschappelijke (zorg)stage kan bijdragen aan de ontwikkeling van de jeugd op weg naar volwassenheid en later werk, uiteraard inpasbaar in het onderwijsprogramma, als onderdeel van het IJslands model. Denk bijvoorbeeld aan de organisatie van de dag van de mantelzorg of een dagdeel als zorgvrijwilliger werkzaam zijn in een van de Steinse verzorgingstehuizen.

Wij hebben oog voor de groeiende groep van mensen met dementie en willen daarom een ‘dementievriendelijke’ gemeente zijn waarin dagbesteding, huishoudelijke hulp en vervoer centraal staan.

Nieuwkomers

We hebben in Stein in toenemende mate te maken met een groep inwoners met een migratieachtergrond. Integratie is vaak een moeilijk en langdurig proces, deels omdat de mensen de weg niet weten of dat ze de taal niet eigen zijn. Maar integratie is niet uitsluitend een thema voor de nieuwkomer of de gemeente. Het gaat ons allemaal aan. We willen verenigingen stimuleren om hier actief een bijdrage in te leveren. Dat zien we in de vorm van een “buddy systeem” waarbij in de vereniging een “buddy” zich ontfermt over de nieuwe inwoner en hem/haar op weg helpt om actief te participeren aan het sociaal maatschappelijk en culturele leven in Stein. Via ons subsidiebeleid kunnen op deze wijze extra middelen voor de vereniging/instelling worden gegenereerd. Daarnaast stelt de coalitie voor om een jaarlijkse kennismakingsbijeenkomst voor nieuwe inwoners te organiseren door de gemeente in samenwerking met het verenigingsleven.

Daarnaast zou de gemeente meer betrokken moeten zijn bij de begeleiding van nieuwkomers. De informatievoorziening moet beter afgestemd worden op de behoeften van de nieuwkomer. De samenwerking met onze partners zoals Vluchtelingenwerk zal hierop worden beoordeeld.

Hoofdstuk 8: Volksgezondheid en Milieu

Volksgezondheid

De gemeente Stein ligt in een gebied dat meer dan gebruikelijk belast wordt door verkeer en bedrijvigheid. Dat brengt allerlei effecten met zich mee op het gebied van bijvoorbeeld geluid, fijnstof en uitstoot van gevaarlijke stoffen. Er zal meer aandacht moeten komen voor een gezond woon- en leefklimaat in onze gemeente zodat ook de volksgezondheid van onze inwoners zal verbeteren. Dat doen we door te investeren in het versterken van groen en natuur maar ook door duidelijke (milieu)kaders te stellen aan nieuwe ontwikkelingen. Een voorbeeld hiervan is de recentelijk vastgestelde Gebiedsvisie Omgeving Chemelot waarin een aanvullend kader is meegegeven. De nieuwe Omgevingswet biedt ruimte voor individueel maatwerk, ook op het gebied van milieukaders. We bekijken bij de invoering van de wet nadrukkelijk op welke onderdelen we deze mogelijkheden kunnen inzetten voor de verbetering van het woon- en leefklimaat. Gezondheid en veiligheid maken integraal onderdeel uit van de (ruimtelijke) afweging binnen de Omgevingswet.

De gezondheid van onze inwoners staat en valt met schoon oppervlaktewater. De provincie is primair verantwoordelijk voor de bescherming van de openbare drinkwatervoorziening. De aanwezigheid van voor de gezondheid schadelijke stoffen in het drinkwater blijft echter een punt van zorg. We zetten daarom als gemeente in op het regelmatig communiceren en het betrekken van inwoners en scholieren bij onze waterkwaliteit. Dit met het doel om hen zo bewuster te maken van het belang van schoon water in hun eigen leefomgeving. Hierbij hoort ook meer communicatie over het inzamelen van medicijnresten en het verbinden aan de “ketenaanpak medicijnresten uit water”, die bedoeld is om het aantal medicijnresten in het water te verminderen.

Duurzaamheid

Binnen onze mooie gemeente willen we ons graag richten op verdere verduurzaming, ook met het oog op de toekomst. Deze verduurzaming moet betaalbaar zijn voor zowel gezinnen als ook ondernemers en toekomstbestendig zijn. Onderzoek naar alternatieve energie- en warmtebronnen kunnen daar een mogelijke ondersteuning van zijn.

De afgelopen jaren zijn concrete projecten aangezet maar om de klimaatdoelstellingen te halen, zullen we moeten intensiveren. Dat doen we op basis van een gedegen evaluatie van het Klimaat- en Energiebeleidsplan.

Stein behoort ten aanzien van de opwek van duurzame energie op daken tot een van de best presterende gemeenten in Limburg. We blijven het opwekken van energie op daken dan ook stimuleren en willen het zonnepanelenproject van de gemeente voortzetten nadat uit een evaluatie een evidente behoefte blijkt van dit project.

Wij vinden dat er een gemeentelijk energiebesparingsproject, in dezelfde lijn als ons gemeentelijke zonnepanelenproject, moet komen. Onderdeel van dit energiebesparingsproject zal onder andere een gemeentelijk isolatieproject zijn waarbij inwoners worden ontzorgd en verleid. Zodoende krijgt iedere inwoner de mogelijkheid om zijn woning duurzaam te isoleren en zijn steentje bij te dragen aan een duurzamer Stein.

Wij vinden dat de inwoners van Stein de vrijheid moeten krijgen in de keuze voor het verwarmen van de woning. Het warmtenet, warmtepomp in combinatie met een Hr-ketel zijn mogelijk opties.
De betaalbaarheid van een collectief warmtenet dient via een businesscase te worden uitgezocht.

Ook onze bedrijven zullen worden gefaciliteerd en gestimuleerd om te verduurzamen.

Om de hogere ambitie ten aanzien van duurzaamheid te kunnen waarmaken, zullen daarvoor ook de nodige ambtelijke capaciteit en uitvoeringsmiddelen voor beschikbaar worden gesteld.

Van Afval naar grondstof

We onderschrijven als coalitie de beleidsuitgangspunten in de nota “Van afval naar grondstof” en willen dat uitvoering wordt gegeven aan de beleidsdoelen om in 2050 te komen tot een circulaire economie waarbij materialen in de kringloop worden behouden. De bijdrage van de gemeente bestaat uit een optimalisatie van de inzameling van grondstoffen bij huishoudens en bevordering van bewustwording en verantwoord gedrag van onze inwoners.

Het inzetten op preventieve maatregelen met betrekking tot zwerfvuil en het optimaal bestrijden ervan heeft de volle aandacht. De gemeente Stein moet hierbij meer gerichte actie ondernemen om het zwerfafvalprobleem aan te pakken, door blijvend in te zetten op onder andere extra voorlichting, doelgroepenbenadering en extra handhaving als sluitstuk. Hotspotlocaties worden zo snel mogelijk opgeschoond. Tegen illegale dump van afval zal waar mogelijk en effectief, maximaal worden gehandhaafd.

Hoofdstuk 9: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing

Wonen

De coalitie geeft uitvoering aan de vastgestelde Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (SVWZL) en de vastgestelde Transformatievisie Wonen Westelijke Mijnstreek. Dit betekent dat de woningvoorraad moet worden getransformeerd naar de behoefte voor nu en de lange termijn. In 2021 heeft middels de beleidsregel "Ruim baan voor goede woningbouwplannen" een aanpassing plaatsgevonden op de SVWZL waardoor kwalitatieve woningtoevoegingen op de juiste plaats compensatieloos mogelijk zijn. We zullen dan ook inzetten op het faciliteren van goede woningbouwprojecten, waarbij goed wordt gekeken naar de behoeften voor nu en in de toekomst. Door de vergrijzing van onze gemeente, zetten we in op nieuwbouw van nul-tredenwoningen. Ook het huisvesten van jongeren en starters blijft nadrukkelijk onderdeel van het woningbeleid. Hierbij wordt dan vooral ingezet op het vrijspelen van bestaande (goedkope) eengezinswoningen middels de doorstroming van de huidige oudere bewoners. Tevens wordt er ingezet op betaalbare tijdelijke woningen voor jongeren.

Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) is een vorm van sociale projectontwikkeling waarbij toekomstige bewoners gezamenlijk opdrachtgever zijn voor hun eigen nieuwbouwproject. Projecten zoals het CPO Meerdel dienen na een evaluatie een vervolg te krijgen in andere kernen van onze gemeente. In overleg met de woningcorporaties en huurdersorganisaties ontwikkelen we een nieuwe Woonvisie Gemeente Stein. We hebben aandacht voor de huisvesting van doelgroepen, zoals jongeren, ouderen, kenniswerkers en statushouders. Voor een gezonde ontwikkeling van onze gemeente is het noodzakelijk dat met name voor jongeren, starters op de woningmarkt, geschikte huisvesting beschikbaar en bereikbaar is.

Als jongerenhuisvesting niet door de markt wordt opgepakt dan nemen we nadrukkelijk een regierol en investeren we binnen wat mogelijk is als gemeente zelf hierin. Met corporaties worden afspraken gemaakt over verduurzaming en beschikbaarheid voor jongeren en het uitponden van verduurzaamde eengezinswoningen voor starters. Ook worden de mogelijkheden voor het realiseren van tijdelijke (grondgebonden) woningen onderzocht.

De beleidsregel "Ruim baan" maakt het mogelijk dat we leegstaande bedrijfs- en winkelpanden/locaties kunnen transformeren naar woninglocaties. Hierbij kijken we nadrukkelijk naar de (woon-)kwaliteit van de locatie en woningen, het woningtype en prijs/huurklasse en de maatschappelijke meerwaarde van de betreffende woningtoevoegingen. We ontwikkelen in de regio samen met de andere gemeenten en woningcorporaties een woonbedrijf dat uitvoering geeft aan projecten die een antwoord geven op krimp en demografische ontwikkelingen. (NB bij een woonbedrijf worden b.v. particuliere woningen opgekocht en een tijdje verhuurd om ze vervolgens te kunnen slopen en ruimte te maken voor nieuwe, meer op de toekomstige behoefte afgestemde woningen of exploiteert een woonbedrijf tijdelijke woningen voor b.v. jongeren).

De gemeente Stein bevindt zich een in economisch dynamische omgeving. De komende tijd zal bedrijventerrein Chemelot en de Brightlands Chemelot Campus gaan groeien en dat betekent dat de gemeente Stein hierop moet anticiperen. Wij doen dit door een adaptieve woningbouwprogrammering te maken; met voldoende woningbouwcapaciteit bij een optredend groeiscenario maar ook inperking van de woningbouwcapaciteit (en onttrekking van bestaande woningen) bij een krimpscenario. Dit veronderstelt wel een goede monitoring. Voorbeeld van aanvullende capaciteit is Bramert Noord. Maar ook in onze andere dorpskernen en wijken, bijvoorbeeld in Kerensheide, zou hiernaar gekeken kunnen worden. Bij het verder ontwikkelen van onze woongemeente is het behoud en versterking van cultureel erfgoed een uitgangspunt. De Maasstijl (historische bouwstijl in een combinatie van mergel, baksteen en hardsteen) zou voor wat betreft nieuw- en verbouw maar ook de inrichting van de openbare ruimte daar waar dat kan, moeten worden ingevoerd.

Om alle ambities op het vlak van volkshuisvesting zoals benoemd in dit hoofdstuk, maar ook de in hoofdstuk 7 opgenomen ambities met betrekking tot jongeren- en ouderenhuisvesting en onderstaande

ambitie met betrekking tot wonen en zorg te kunnen invoeren, is structurele formatie uitbreiding aan de orde.

Wonen en zorg

In het begin van deze bestuursperiode zal samen met woningcorporaties en zorgpartners een Visie op Wonen en Zorg worden opgesteld. Door het opstellen van deze visie zal duidelijk worden welke behoeften er op dit gebied zijn in de komende 10 jaar. Concreet willen we als ontwikkeling aan partijen het navolgende meegeven:

Kijkend naar de kernen Stein, Elsloo en Urmond-Berg waar drie zorgcentra gelegen zijn, respectievelijk De Moutheuvel, La Famille en de Urmonderhof, constateren wij dat de kern Stein achter blijft in de ontwikkeling naar moderne woon-zorg vormen voor senioren. In de kern Stein willen wij een ontwikkeling aanzetten om te komen tot het fasegewijs realiseren van een kleinschalig woon-zorgcentrum voor ouderen welke zorgbehoevend zijn. Zorgappartementen, aanleunend aan het zorgcentrum, voor partners/samenwonenden welke hun eigen woning vrijmaken (bijvoorbeeld plaats maken voor starters). Wij zouden willen kiezen voor een parkachtige omgeving en denken daarbij aan het gebied Dieterenstraat tussen de Diependaalstraat en de Stadhouderslaan. Er zou dan verbinding moeten worden gelegd met het openbare gedeelte van het Steinerbos. Een gedeelte van dat gebied zou dan door een natuurlijke afscheiding een veilige buitenplek moeten bieden aan de bewonersgroep. Uiteraard dient deze mogelijke ontwikkeling gepaard te gaan met een zorgvuldig participatietraject.

We onderzoeken of een bijstelling van het (pré)mantelzorgwoning beleid noodzakelijk is, waarbij de juridische en ruimtelijke implicaties moeten worden afgewogen tegen de bijdrage aan het volkshuisvestelijke vraagstuk.

(Meer) focus op bestaande bouw

Bouwen binnen onze gemeente moet zowel zijn gericht op nieuwe, alsook op bestaande bouw. Hierin zien wij veel mogelijkheden om ons vooral te richten op bestaande bouw, en daar te kijken naar mogelijkheden. Verder sluit focus op bestaande bouw ook perfect aan op het verduurzamen van onze gemeente.

Bramert Noord (fase 2)

Verder willen wij na het realiseren van de eerste fase Bramert Noord een tweede fase onderzoek naar mogelijk uitbreiding van Bramert Noord, met woningen waar in Stein behoefte aan is. Vanuit dit onderzoek moet blijken of met deze woningbouwprogrammering het financieel en juridisch mogelijk is en dat eventuele risico’s acceptabel zijn. In dit onderzoek wordt ook de verdere ontwikkeling van Chemelot betrokken en worden doelstellingen opgenomen ten aanzien van duurzaamheid. Op basis van het onderzoek en een afweging van alle ter zake relevante belangen zal een definitief go-no go besluit worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Accommodaties en gebouwenbeheer

Voornemens, zoals vastgelegd in het Accommodatiebeleid 2018-2022, moeten gehandhaafd blijven en moeten een meer en duidelijk accent krijgen. Waar mogelijk krijgen accommodaties een meer multifunctioneel gebruik en worden waar nodig daarop aangepast. Niet alle multifunctionele centra binnen onze gemeente worden al optimaal gebruikt. De coalitie wil dat de gemeente aanzetten tot verbetering faciliteert. Uitgangspunt blijft hierbij dat ontwikkelingen van onderop moeten komen en door de gemeente worden gefaciliteerd.Dit moet gebeuren in goede samenwerking met de gebruikers enverenigingen.

De coalitiepartijen willen graag in 2023 een evaluatie van het huidige vastgestelde accommodatiebeleid. De evaluatie bestaat uit een integrale blik. Deze bestaat uit:

- krijgen van de onderhoudskosten en afschrijvingskosten per accommodatie;
- de bezettingsgraden per accommodatie;
- de subsidiestromen per vereniging en de huurinkomsten per accommodatie;

Om zodoende een duidelijk beeld te scheppen wat de maatschappelijk meerwaarde per accommodatie is. Vernieuwing enuitbreiding van accommodaties evenals het afstoten van verouderde, in gebruik zijnde dure, accommodaties gaan wij niet uit de weg. Beter geld in programma's en activiteiten voor de gebruikers steken dan in oude gebouwen. Ook toekomstige ontwikkelingen worden met maximale aandacht opgepakt, dit in samenwerking met huidige en nieuwe gebruikers.

De gemeente dient in het bijzonder aandacht te schenken aan de (her)huisvesting van de DOPs, welke nu gebruik maken van tijdelijke accommodaties in de wijk of het dorp.

Gebiedsgewijze aanpak

De afgelopen periode zijn er in de diverse kernen straten en wijken opgeknapt via de zogenaamde gebiedsgewijze aanpak. Hierbij wordt het onderhoud van wegen, riolering, groen, verlichting, nutsvoorzieningen (gas, water en licht) etc. via een totaal integraal onderhoudsprogramma opgepakt. Wat de coalitie betreft moet de gemeente blijven inzetten op integraliteit. Bij een integrale gebiedsgewijze aanpak is het meenemen van sociale componenten zoals bijvoorbeeld woningbouwprogramma's, ontmoetingsplaatsen en eventuele herbestemming van gemeentelijke accommodaties essentieel. Een goed voorbeeld hiervan is het WijkActieProgramma Nieuwdorp, dat ook in andere wijken navolging zou moeten krijgen. Bij het herinrichten van onze woonomgeving staat het versterken van groen en groenstructuren voorop.

Herstel oude dorpskernen

In navolging van de gebiedsgewijze aanpak in de Maasband, wil de coalitie zoveel mogelijk oude dorpshistorische elementen ook in andere dorpskernen oppakken en versterken. We denken daarbij aan Catsop, Oud-Urmond, Oud-Stein en Oud-Elsloo. Financieel-technisch bleek dat in de voorbije periode niet haalbaar. Het blijft voor ons echter een belangrijk speerpunt in relatie tot leefbaarheid en aantrekkelijkheid van woongebieden. Door het opwaarderen van deze gebieden dragen wij, naast het verbeteren van de leefbaarheid, bij aan het versterken van het toeristisch recreatief profiel van onze gemeente. Om problemen met doorstroming en parkeren te beperken wordt de mogelijkheid van eenrichtingsverkeer en centraal parkeren nadrukkelijk bekeken.

Omgevingswet, omgevingskwaliteit en ruimtelijke ordening

Op 1 januari 2023 wordt landelijk de nieuwe Omgevingswet ingevoerd. De Omgevingswet vervangt een veelvoud aan wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving. De invoering van deze wet heeft gevolgen voor ons allemaal. Doelstelling van de wet is om meer integraal en gebiedsgericht naar nieuwe ontwikkelingen te kijken, het voor inwoners en bedrijven eenvoudiger en toegankelijk te maken en het principe "ja tenzij" toe te passen. De coalitie onderschrijft deze uitgangspunten maar dat betekent voor de gemeente maar ook inwoners, bedrijven en instellingen een andere manier van denken en werken. Recentelijk heeft de gemeenteraad hierover participatiebeleid afgesproken met duidelijke uitgangspunten. Daarnaast is de Omgevingsvisie vastgesteld waar op hoofdlijnen staat omschreven hoe de leefomgeving van onze gemeente er in de toekomst zou moeten uitzien. Tot slot is er door de regiogemeenten gezamenlijk een gebiedsvisie Omgeving Chemelot vastgesteld. De gemeenteraad heeft een belangrijk aanvullend hoofduitgangspunt ten aanzien van de fysieke leefomgeving vastgesteld in de Omgevingsvisie namelijk dat alle toekomstige ontwikkelingen moeten gepaard gaan met een verbetering van de omgevingskwaliteit voor onze inwoners ten opzichte van de huidige situatie. Daardoor creëren we

meerwaarde en brengen wij een betere balans aan tussen economische ontwikkeling enerzijds en natuur, landschap en prettig woon- en leefklimaat anderzijds. Bij de verdere uitwerking van de Omgevingswet op de schaal van onze gemeente, maken wij gebruik van de mogelijkheden die de wet ons biedt om hierin accenten te leggen. Daarnaast koppelen we de invoering van de Omgevingswet ook aan optimalisering van de dienstverlening bij vergunningverlening.

Buitengebied

Het buitengebied is van ons allemaal. We wonen, werken en recreëren er. Dat biedt uitdagingen, maar ook kansen. De belevingswaarde van het buitengebied is een groot goed, niet alleen voor de inwoners van de regio, maar ook voor toeristen die van ons platteland willen genieten. Samen met de agrarische sector en natuurbeherende organisaties werken we aan een plan om de schaarse beschikbare gronden duurzaam en toekomst vast in te richten. Grondclaims dienen zo veel mogelijk beperkt te worden en waar nodig wordt ingezet op multifunctioneel ruimtegebruik.

Natuurinclusieve landbouw is een aanzienlijk onderdeel in de kringloopgedachte die de komende jaren een grote rol gaat spelen. Een optimaal beheer van de natuurlijke hulpbronnen die duurzaam is geïntegreerd in de bedrijfsvoering zorgt voor ecologische functies en biodiversiteit. Agrarische bedrijven zijn belangrijke natuurbeheerders en stoffeerders van ons buitengebied. Wij faciliteren en ondersteunen deze taak. We stimuleren innovatieve mogelijkheden voor ondernemers die experimenteren en ontwikkelen om te kunnen voldoen aan de wensen van de markt en de omgeving, of om hun bedrijf te verbreden en werken bij initiatieven volgens het “ja, tenzij” principe.

Bij het zoeken naar ruimte voor duurzame energieopwekking zijn de ogen vaak op landbouwgrond gericht. We zijn vooralsnog terughoudend met duurzaamheidsprojecten die een claim leggen op vruchtbare landbouwgrond en stimuleren de opwek van energie op daken. We vragen daarbij aandacht voor ontwikkelingen in naburige gemeenten die de waarden in het buitengebied kunnen aantasten. Ongewenste ontwikkelingen moeten waar nodig juridisch worden aangepakt.

Hoofdstuk 10: Financiële Paragraaf

Financiële doorrekening

In de bijgevoegde tabel is een doorrekening gemaakt van de wensen zoals die in dit bestuursakkoord zijn verwoord. Daarbij is, in overleg met de ambtelijke begeleidingsgroep, als uitgangspunt genomen de vertaling van de maartbrief van het Rijk. Alhoewel de maartbrief geen formele circulaire is, geeft het wel een beeld van de vertaling van het regeerakkoord en daarmee de ontwikkeling van het accres. Daarbij valt op dat het begrotingsjaar 2026 ten opzichte van 2025 een forse neerwaartse bijstelling plaatsvindt. Oorzaak hiervan zijn het wegvallen van de opschalingskorting en de het niet opnemen van beleidsvoornemens na 2025 (verkiezingen Tweede Kamer),

Daarnaast zijn in overleg met het ambtelijke begeleidingsteam de op 10 mei 2022 bekende ontwikkelingen die in zowel de bestuursrapportage 2022 alsmede de autonome ontwikkelingen (o.a. Gemeenschappelijke Regelingen) zullen worden opgenomen, meegenomen. In de bijlage is een overzicht met daarop de doorrekening van de uitgangspunten opgenomen.

De doorrekening vormt het financiële kader voor deze bestuursperiode. Ons voornemen is om dit kader ook als zodanig te vertalen in een begrotingswijziging voor 2022 en het uitgangspunt te laten vormen voor het opstellen van de begroting 2023-2026. De financiële doorrekening zal definitief worden gemaakt als de doorvertaling van de meicirculaire inzichtelijk is.

Om de ambities en wensen van deze coalitie te kunnen uitvoeren zijn mogelijke dekkingsvoorstellen opgenomen. Het betreft een tweetal onderdelen:

- de extra inzet op zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen gaan wij ervan uit dat we kunnen besparen op uitkeringen. Deze besparingen zijn slechts voor een beperkt deel opgenomen in de laatste jaarschijven van deze coalitie;

- een verdere professionalisering van de inkoop zou een beperkte besparing op deze post met zich mee kunnen brengen.

Jaarlijks wordt bij het opstellen van de diverse P&C-documenten bezien of de wensen en ambities nog in lijn zijn met de bovenstaande maatregelen en alsdan zullen nadere keuzes moeten worden gemaakt ten aanzien van het bijstellen en temporiseren van de ambities en wensen. Daarbij wordt de spelregel gehanteerd dat alle beleids- en taakvelden, inclusief de beoogde lastenverlichting, hiervoor in aanmerking komen en een evenredige verdeling wordt gezocht in de bijstelling daarvan.

Een punt van aandacht is tot slot de doorvertaling van de ambities in dit akkoord naar personele capaciteit. De coalitiepartijen zijn zich ervan bewust dat de extra ambities ook vragen om extra personele capaciteit. Daarvoor zijn in de financiële doorrekening ook middelen opgenomen zowel incidenteel (bij de pilots en tijdelijke intensiveringen) maar ook structureel. Complicerende factor daarbij is de krapte op de arbeidsmarkt. Het nieuwe college zal gezamenlijk met de ambtelijke organisatie aan de slag moeten gaan om dit bestuursakkoord te vertalen naar een uitvoeringsplan en wij bieden daarbij ruimte aan een nadere verfijning en fasering binnen de komende vier jaar.

Bijlage 1 Overzicht financiën